

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
Навчально-науковий інститут економіки і управління
Кафедра фінансів

«До захисту в ЕК»

Директор інституту

_____ Олег ШЕРЕМЕТ
(підпис) (ім'я та прізвище)

«__» _____ 2023 р.

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

_____ Лада ШІРІНЯН
(підпис) (ім'я та прізвище)

«__» _____ 2023 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(код і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування
на тему: Депозитна політика банків та інструменти її
реалізації

Виконав (ла): здобувач (ка) 4 курсу, групи 15

_____ Верещагіна Марія Віталіївна
(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

_____ (підпис)

Керівник: Третяк Катерина Володимирівна
(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

_____ (підпис)

Рецензент Наталія Кудренко
(ім'я та прізвище)

_____ (підпис)

Я, як здобувач (ка) Національного університету харчових технологій, розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я, не надавав (ла) і не одержував (ла) недозволеної допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувач (ка) _____
(підпис)

Київ – 2023р.

6. Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
I	Третяк К. В.		
II	Третяк К. В.		
III	Третяк К. В.		

7. Дата видачі завдання 5 грудня 2022 року**КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН**

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту (роботи)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка
1	Вибір теми, написання заяви, отримання завдання і узгодження плану з керівником	05.12.2022	
2	Робота над 1-м розділом та перевірка керівником	до 24.03.2023	
3	Робота над 2-м розділом та перевірка керівником	до 24. 04.2023	
4	Робота над 3-м розділом та перевірка керівником	до 17.05.2023	
5	Оформлення роботи і подання керівникові для проходження попереднього захисту	до 19.05.2023	
6	Попередній захист	30.05.2023	
7	Подання кваліфікаційної роботи з підтвердження керівника на перевірку академічного плагіату.	01.06.2023	
8	Доопрацювання кваліфікаційної роботи після попереднього захисту та перевірки на плагіат, узгодження змісту доповіді та презентації з керівником, отримання відзивів на роботу	До 06.06.2023	
9	Підпис остаточного варіанту роботи завідувачем кафедри	07.06.2023	

Здобувач

_____ Верещагіна М. В.
 (підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи

_____ Третяк К. В.
 (підпис) (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Верещагіна М.В. «Депозитна політика банків та інструменти її реалізації».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування. Національний університет харчових технологій, Київ, 2023.

Кваліфікаційна робота присвячена розв'язанню теоретичних, методичних та практичних проблем забезпечення дистанційного обслуговування клієнтів банку.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, переліку використаної літератури та додатків.

У вступі обґрунтовано актуальність теми та сформульовано завдання дослідження.

У першому розділі досліджуються теоретичні основи формування депозитної політики банку. В ньому розглядається сутність та значення депозитної політики, а також вплив монетарної політики регулятора на депозитну політику банківських установ. Крім того, розглядається процес залучення депозитних ресурсів, його етапи та особливості.

Другий розділ присвячено аналізу та оцінці фінансового стану АТ «ОТП Банк» та аналіз депозитної політики банку, вивчаються її особливості та стратегічні пріоритети. Додатково, проводиться оцінка рівня конкуренції депозитної політики ОТП банку з використанням відповідних методів.

У третьому розділі обґрунтовано шляхи удосконалення процесу реалізації депозитної політики банків. У розділі розглядаються ключові проблеми вдосконалення депозитної політики. Вивчається досвід зарубіжних банків у сфері депозитних операцій. Пропонуються шляхи покращення функціонування депозитної політики та інструментів банку.

Ключові слова: банк, депозитне банківське обслуговування, банківські вклади, депозитна політика.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ДЕПОЗИТНОЇ ПОЛІТИКИ БАНКУ.....	9
1.1 Сутність та значення депозитної політики банку.....	9
1.2 Вплив монетарної політики регулятора на депозитну політику банківських установ.....	15
1.3 Процес залучення депозитних ресурсів.....	20
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДЕПОЗИТНОЇ ПОЛІТИКИ НА ВІТЧИЗНЯНОМУ БАНКІВСЬКОМУ РИНКУ.....	25
2.1 Аналіз основних показників АТ «ОТП банк».....	25
2.2 Аналіз депозитної політики ОТП банку.....	33
2.3 Оцінка рівня конкуренції депозитної політики ОТП банку.....	42
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕПОЗИТНОЇ ПОЛІТИКИ БАНКІВ.....	46
3.1 Визначення ключових проблем вдосконалення депозитної політики...	46
3.2 Досвід зарубіжних банків у сфері депозитних операцій.....	50
3.3 Шляхи покращення функціонування депозитної політики та інструментів банку.....	55
ВИСНОВКИ.....	61
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	66
ДОДАТКИ.....	70

ВСТУП

Актуальність теми: Депозитна політика банків та інструменти її реалізації є надзвичайно актуальною темою в сучасному фінансовому світі. Депозити є важливим джерелом фінансування для банків, а їх ефективне управління є ключовим фактором успіху банківської діяльності.

Депозитна політика визначає стратегію банку щодо приваблення та утримання депозитів клієнтів. Вона включає в себе встановлення процентних ставок, термінів та умов депозитних рахунків, а також розробку різноманітних привабливих продуктів для клієнтів.

Депозитні операції банків є предметом наукових досліджень як зарубіжних, так і вітчизняних вчених таких як: Н.І. Волкова [18], Шептуха О.М [23], Бартош О.М [28], М. О. Коваленко [8], Дребот Н.П. [14], Макаренко Ю. П. [31].

Депозитна політика банків та її інструменти є надзвичайно актуальною темою для вивчення. Це важлива галузь фінансів, що впливає на громадян, бізнес та економіку в цілому. Крім того, знання про інструменти реалізації депозитної політики сприяє покращенню фінансової стійкості банків і розвитку ефективних стратегій управління ризиками. Урахування останніх тенденцій і технологічних інновацій дозволяє забезпечити розвиток сучасних депозитних продуктів та послуг, що відповідають потребам суспільства.

Мета дослідження: Вивчення депозитної політики банків та інструментів її реалізації з метою аналізу сутності, значення та впливу монетарної політики на процес залучення депозитних ресурсів. Дослідження аналізує депозитний ринок в Україні, а також аналізує депозитну політику ОТП банку та оцінює рівень конкуренції в цій галузі. На основі отриманих результатів роботи будуть запропоновані шляхи удосконалення процесу реалізації депозитної політики банків, включаючи вирішення ключових проблем, вивчення досвіду зарубіжних банків та покращення функціонування інструментів банку.

Завдання дослідження: полягає у детальному вивченні депозитної політики банків та інструментів її реалізації з метою:

- визначити сутність та значення депозитної політики для банку;

- вивчити вплив монетарної політики на депозитну політику банківських установ;
- розкрити процес залучення депозитних ресурсів;
- дослідити депозитного ринку в Україні;
- проаналізувати депозитну політику АТ «ОТП банк»;
- оцінити рівень конкуренції в депозитній політиці АТ «ОТП банку»;
- виявити ключові проблеми вдосконалення депозитної політики;
- оцінити досвід зарубіжних банків у сфері депозитних операцій;
- запропонувати шляхи покращення функціонування депозитної політики та інструментів банку.

Об'єкт дослідження: є депозитна політика банків.

Предмет дослідження: теоретичні, методичні та практичні аспекти депозитної політики банків України

Методи дослідження: був проведений аналіз літературних джерел, що стосуються депозитної політики банків та інструментів її реалізації. Цей метод надав можливість вивчити теоретичні аспекти даної теми та отримати огляд досліджень, що були проведені раніше.

По-друге, був проведений аналіз діяльності конкретного банку, в даному випадку ОТП банку, щоб оцінити його депозитну політику та інструменти її реалізації. Цей метод включав аналіз фінансових звітів, статистичних даних та інших відомостей, що дозволили зрозуміти сильні та слабкі сторони депозитної політики даного банку.

По-третє, був проведений аналіз можливих шляхів покращення депозитної політики. Цей метод передбачав оцінку інноваційних підходів, які банки можуть впроваджувати для залучення депозитів та покращення відносин з клієнтами. Для цього були використані експертні оцінки, опитування клієнтів та аналіз внутрішніх процесів банку.

Інформаційна база: Закони Верховної ради України, підручники, наукові статті, посібники, вирізки з журналів, фінансова звітність.

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ДЕПОЗИТНОЇ ПОЛІТИКИ БАНКУ

1.1 Сутність та значення депозитної політики банку

Відповідно до законодавства України, депозит – це грошові кошти в готівковій або безготівковій формі у валюті України або в іноземній валюті або банківські метали, які банк прийняв від вкладника або які надійшли для вкладника на договірних засадах на визначений строк зберігання чи без зазначення такого строку (під процент або дохід в іншій формі) і підлягають виплаті вкладнику відповідно до законодавства України та умов договору [1].

Однією із основних діючих осіб у депозитних відносинах є вкладник - юридична чи фізична особа, яка здійснила розміщення готівкових (безготівкових) грошових коштів або банківських металів на рахунок у банку чи придбала ощадний (депозитний) сертифікат банку на договірних умовах [1].

У сучасному світі банківська система є однією з ключових складових економічного розвитку. Банки виконують ряд важливих функцій, зокрема, фінансують підприємства, надають кредити, здійснюють платіжні операції та зберігають грошові кошти клієнтів. Одним з найпоширеніших видів банківських послуг є депозитні операції, які здійснюються в рамках депозитної політики банку.

Депозитна політика банку – це комплекс заходів, спрямованих на залучення коштів клієнтів у формі депозитів, а також управління цими депозитами з метою забезпечення стабільності фінансового стану банку та отримання прибутку. Депозитна політика включає в себе встановлення умов депозитних операцій, визначення відсоткових ставок, розробку акцій та програм для залучення депозитів.

Це той набір інструментів та заходів, які використовуватиме банківська установа при роботі із існуючими та потенційними своїми клієнтами. В залежності від того, який набір інструментів та заходів обератиме та чи інша банківська установа,

і залежатиме її успіх на шляху до залучення депозитних ресурсів на свої рахунки [8, с. 40].

Основна мета депозитної політики банку полягає в забезпеченні стабільності його фінансового стану шляхом привернення додаткових ресурсів від клієнтів. Залучені депозити є джерелом фінансування для банку, який використовує їх для надання кредитів, інвестицій, здійснення операцій на ринку цінних паперів тощо. Крім того, депозити забезпечують ліквідність банку, даючи можливість задовольнити поточні фінансові зобов'язання та забезпечити резерви.

Депозитна політика банківської установи ґрунтується на дослідженні досягнутого рівня розвитку депозитних відносин банку з клієнтами і націлена на їх удосконалення та розвиток. Комерційному банку важливо розробляти депозитну політику насамперед тому, що це дає можливість регулювати, управляти, раціонально організовувати взаємини між банком і його клієнтами щодо зворотного руху коштів [14, с. 127].

Банківську депозитну політику слід розглядати з двох поглядів. З одного боку, це набір заходів, спрямованих на збільшення ліквідних активів. З іншого боку, це активна діяльність банків, спрямована на залучення коштів. Один з основних методів привернення коштів банками є використання банківських депозитів. Банківський депозит – це сума грошей, яку юридична або фізична особа передає кредитній установі з метою отримання відсотків на них. Відсотки формуються шляхом проведення фінансових операцій [2]. На сьогоднішній день банківські депозити є одним із найпопулярніших фінансових інструментів завдяки їхній простоті використання.

Для диверсифікації власного депозитного портфеля банки залучають різні види депозитів. Незалежно від цілей аналізу або дослідження окремі науковці дають різні визначення поняття банківського депозиту [15].

Розглядаючи функції та значення депозитних коштів, можна виділити кілька рівнів залежно від суб'єктів депозитних взаємовідносин. Для банківського сектору можливість здійснення депозитних операцій має декілька переваг:

1. Забезпечення основної мети діяльності банку – отримання прибутку. Депозитні угоди приносить банку дохід або створюють умови для його отримання.

Банк може здійснювати різні види діяльності для отримання прибутку у майбутньому.

2. Зменшення ризиків формування ресурсної бази банку. Депозитні операції є одним із способів диверсифікації джерел капіталу банку, що є менш затратним і створює значний потік ресурсів.

3. Ресурс для підтримки ліквідності банку, його платоспроможності та стабільного розвитку. Банки акцентуються на строкових депозитах, які мають чітке часове визначення, що знижує ризик дострокового вилучення коштів. Це також надає можливість проводити розрахунки за поточними зобов'язаннями та створює базу для кредитної діяльності.

4. Розширення спектру банківських послуг. Депозитні операції допомагають банкам розширити спектр послуг, що надаються клієнтам. Це впливає на обсяги залучених депозитів, які визначають, наскільки різноманітний спектр послуг може запропонувати банк. Це також впливає на обсяги активних операцій, конкурентоспроможність, долю ринку та прибуток банку як показник його ефективності.

Залежно від тривалості вкладення коштів розрізняють [4]:

1) Депозити на вимогу – не мають фіксованого терміну використання банком і можуть бути використанні відповідно до потреб вкладника. Не мають фіксованого терміну використання банком і можуть бути використанні відповідно до потреб вкладника.

Такі депозитні кошти є нестабільними і досить ризиковими з наступних причин:

- Зараховуються на поточний рахунок або кореспондентський рахунок банку та використовуються для поповнення поточного рахунку
- Використовується для розрахунків за поточними рахунками

2) Строкові депозити – кошти вкладників, що перебувають у розпорядженні банку на визначений договором строк.

Строкові депозити перебувають у розпорядженні банку протягом визначеного договором строку (як правило, один місяць). Ці кошти є стабільними і можуть бути використані банком для планування основної діяльності.

Така процентна політика є привабливою для клієнтів і є джерелом додаткового прибутку. Ризик цього виду депозиту мінімальний. У той же час, строкові депозити можна розділити за терміном їх розміщення наступним чином: життєвий цикл до одного місяця, життєвий цикл від одного до трьох місяців, життєвий цикл від трьох до шести місяців, життєвий цикл від шести місяців до року, а також зі строком погашення понад один рік.

3) Ощадний сертифікат – цінний папір, який визначає право його власника на отримання визначеної суми грошей у встановлений строк.

Рис. 1.1. Класифікація депозитів у їх взаємозв'язку [3]

Операції із залучення коштів на вклади та шляхом розміщення ощадних (деPOSITНИХ) сертифікатів називають депозитними. Метою проведення таких операцій є:

- залучення коштів для подальшого розміщення в активні операції
- залучення коштів для поповнення ліквідності з метою розрахунків за зобов'язаннями.

Таблиця 1.1

Класифікація депозитів

Класифікаційна ознака	Види депозитів
За економічним змістом	активні депозити
	пасивні депозити
За строком користування	депозити до запитання (на вимогу)
	строкові депозити
За валютою, в якій номінований депозит	депозити в національній валюті
	депозити в іноземній валюті
За категоріями вкладників	депозити банків
	депозити за рахунок бюджетних коштів
	депозити юридичних осіб
	депозити фізичних осіб
За формою визначення власника	іменні депозити
	депозити на пред'явника
За резидентністю	депозити резидентів
	депозити нерезидентів
За цільовим призначенням	дохідні депозити
	гарантійні депозити
За способом юридичного оформлення зобов'язань за депозитом	оформлені угодою
	з наданням ощадної книжки
	з наданням депозитного сертифіката
За формою вилучення депозиту та нарахування процентів	безумовні
	умовні
За режимом функціонування	з правом поповнення
	без права поповнення

За методом нарахування процентів	депозити з фіксованою процентною ставкою
	депозити з плаваючою процентною ставкою
	депозити, за якими нараховуються «прості» проценти
	депозити, за якими нараховуються «складні» проценти
За терміном нарахування процентів	депозити зі щомісячним нарахуванням процентів
	депозити зі щоквартальним нарахуванням процентів
	депозити зі щорічним нарахуванням процентів
	«авансові депозити»

Джерело сформовано на основі: [3].

Депозитна політика банків є важливою темою для багатьох людей, особливо тих, хто має намір розмістити свої гроші у банку. Думки відомих людей можуть мати великий вплив на сприйняття та рішення клієнтів щодо депозитних рахунків. Тому, наводимо деякі висловлення відомих осіб щодо депозитної політики банків у таблиці.

Таблиця 1.2

Визначення корисності депозитної політики науковими особистостями

НАУКОВЕЦЬ	ВИЗНАЧЕННЯ
Варрен Баффет	Я вважаю, що вклади в банки є безпечними та надійними інвестиціями.
Марк Кьюбан	Депозитні рахунки є зручним способом зберігання грошей, але вони не приносять великий дохід.
Джеймс Даймон	Банки повинні мати розумну депозитну політику, щоб забезпечити безпеку та довіру клієнтів.
Уоррен Мослер	Депозитні політики банків повинні бути ретельно розробленими, щоб уникнути фінансових криз та зберегти стабільність.
Джанет Єлен	Депозитні страхування є важливими для захисту вкладників і підтримки стабільності банків.
Ричард Бренсон	Я вважаю, що вклади в банки є надійними, але варто розглянути й інші інвестиційні можливості для розширення свого портфоліо.

Джерело сформовано автором на основі:[36].

У цій таблиці представлені думки науковців та видатних особистостей, які мають різні погляди на депозитну політику. Варрен Баффет, успішний інвестор та підприємець, вважає, що вклади в банки є безпечними та надійними інвестиціями. Марк Кьюбан, зірка бізнес-шоу "Shark Tank", вказує на зручність депозитних рахунків, але зауважує, що вони не приносять великий дохід. Джеймс Даймон, голова одного з найбільших банків у світі, підкреслює важливість розумної депозитної політики для забезпечення безпеки та довіри клієнтів.

Уоррен Мослер, економіст та банкір, зазначає, що депозитні політики банків повинні бути ретельно розробленими для збереження стабільності та уникнення фінансових криз. Джанет Єлен, колишня голова Федеральної резервної системи США, підкреслює важливість депозитного страхування для захисту вкладників і підтримки стабільності банків. Ричард Бренсон, відомий підприємець та засновник Virgin Group, рекомендує розглянути інші інвестиційні можливості, хоча визнає надійність вкладів у банках.

Отже, вкладниками можуть бути юридичні та фізичні особи, які розміщують кошти у банку для отримання відсотків. Банки використовують депозити як джерело ліквідності та прибутку. Депозити можуть бути на вимогу або строковими, і вони мають свої ризики та переваги. Депозитна політика важлива для розуміння, як банк взаємодіє зі своїми клієнтами.

1.2 Вплив монетарної політики регулятора на депозитну політику банківських установ

Монетарна політика – це набір заходів і рішень, що приймаються центральним банком чи іншими відповідальними органами з метою впливу на грошову систему та економіку країни. Основною метою монетарної політики є досягнення стабільності цін, забезпечення економічного зростання і зайнятості [5].

Пріоритетом монетарної політики є досягнення та забезпечення цінової стабільності. Цінова стабільність передбачає незначне зростання цін, а не їх незмінність.

За низької та стабільної інфляції доходи та заощадження українців захищені від знецінення, підприємці можуть здійснювати довгострокові інвестиції у вітчизняну економіку, що сприяє створенню робочих місць [6].

Центральні банки відповідають за формулювання та впровадження монетарної політики. Одним з основних інструментів монетарної політики є визначення рівня процентних ставок, за допомогою яких центральний банк може впливати на попит та вартість грошей у системі. Збільшення процентних ставок може знизити кредитування та витрати споживачів, що може призвести до зниження інфляції. Зменшення процентних ставок може, навпаки, стимулювати кредитування та витрати, що може сприяти економічному зростанню.

Стратегічні цілі монетарної політики можуть бути орієнтовані на [5, с 5-6]:

- 1) підтримання низьких темпів інфляції
- 2) забезпечення стабільності національної валюти
- 3) забезпечення зовнішньоекономічної рівноваги
- 4) сприяння високому рівню зайнятості

Іншими інструментами монетарної політики можуть бути оперативні депозити, резервні вимоги до банків, валютні операції та інші інструменти, які використовуються для контролювання грошової бази, ліквідності та попиту на гроші.

Монетарна політика може бути локальною або глобальною. Вона може бути акумулятивною або контр-циклічною.

У загальному розумінні, монетарна політика має великий вплив на фінансову систему, банківський сектор, попит та пропозицію грошей, рівень інфляції та економічне зростання.

Монетарна політика регулятора впливає на депозитну політику банківських установ через ряд механізмів.

Один з основних інструментів монетарної політики – це встановлення процентних ставок. Регулятор може змінювати процентні ставки, які банки підтримують при розміщенні своїх вільних коштів на депозитних рахунках у

центрального банку. Зменшення процентної ставки збільшує вигоду від кредитування та вкладення грошей в інші активи замість зберігання їх на депозитах. Це може стимулювати банки до збільшення кредитування та інвестицій, знижуючи при цьому обсяги депозитів.

Крім того, регулятор може встановлювати обов'язкові резерви, які банки повинні мати у центрального банку всі свої депозити. Збільшення обов'язкових резервів зменшує ліквідність банків та обмежує їх можливість залучати нові депозити. Це можна призвести до зменшення обсягів депозитів у банківських установах.

Також монетарний регулятор може використовувати інші інструменти, такі як кваліфікаційні вимоги до банківських депозитів, встановлювати обмеження на розмір депозитів або регулювання ринку грошових інструментів. Усі ці заходи можуть мати вплив на депозитну політику банківських установ, спонукаючи їх змінювати свої стратегії залучення та утримання депозитів.

Загалом, монетарна політика регулятора впливає на депозитну політику банківських установ шляхом регулювання процентних ставок, обов'язкових резервів та інших інструментів, які впливають на ліквідність та стимулюють банки до зміни стратегій залучення та утримання депозитів.

Монетарна політика регулятора може також впливати на депозитну політику банківських установ через регулювання загального рівня ліквідності в економіці. Якщо регулятор вирішить зменшити загальний обсяг грошей в обігу, наприклад, через зменшення грошової маси або підвищення процентних ставок, це може призвести до скорочення ліквідності в банківській системі.

Змінення ліквідності може змусити банки звертатися до своїх клієнтів із пропозицією зберігання депозитів на більш вигідних умовах. Це може включати підвищення процентних ставок на депозити або запровадження спеціальних пропозицій і акцій із залучення депозитів. Банки можуть змінювати свої депозитні продукти, пропонуючи різні умови, терміни та ставки, щоб залучити більше клієнтів і зберегти депозити власної бази.

Монетарна політика також може впливати на відносини між депозитами та кредитами. Наприклад, зниження процентних ставок може підштовхнути банки до

збільшення кредитування та зменшення ставок на депозити, після чого вони можуть знаходитися в пошуку більш вигідних джерел прибутку. З іншого боку, підвищення процентних ставок може спричинити зростання витрат на залучення та утримання депозитів, що може бути включено до рішення банків про умови кредитування.

В цілому, монетарна політика регулятора має значний вплив на депозитну політику банківських установ. Вона може визначати рівень процентних ставок, обов'язкові резерви, загальний рівень ліквідності та інші фактори, що впливають на залучення та утримання депозитів. Банки активно адаптують свої депозитні стратегії під впливом монетарної політики з метою максимізації прибутків та задоволення потреб клієнтів.

Монетарна політика регулятора може також впливати на ризики, пов'язані з депозитною політикою банківських установ. Наприклад, регулятор встановлених високих обов'язкових резервів може зменшити ліквідність банків та збільшити їх вразливість до деяких ризиків. У таких випадках банки можуть стати більш обережними при залученні депозитів або змінити свої стратегії утримання резервів із зниженням ризиків нарахування.

Також зміни в монетарній політиці можуть вплинути на споживчу поведінку та очікування депозитів клієнтів. Наприклад, відсоток підвищених ставок може стимулювати вкладників зберегти більше грошей на депозитах, потім вони очікують отримати більший дохід. З іншого боку, зниження процентних ставок може призвести до зменшення інтересу до депозитів та перенесення коштів в інші види діяльності або витрат на споживання.

Крім того, монетарна політика може бути спрямована на загальну стабільність фінансової системи та довіру до банківських установ. Наприклад, ефективне регулювання монетарної політики може допомогти уникнути ризику надто активного залучення депозитів або надто великого кредитування, що може призвести до фінансової нестабільності. Регулятор може здійснювати заходи з контролю за депозитною діяльністю банківських установ з метою запобігання поточним проблемам та збереження довіри в системі. Без прямого впливу на депозитну політику банківських установ, монетарна політика регулятора також може мати непрямі наслідки на депозити через загальний вплив на економіку.

Наприклад, якщо монетарний регулятор використовує притягнення грошей з економіки за рахунок підвищення процентних ставок або збільшення обов'язкових резервів, це може призвести до зниження споживчих витрат та інвестицій, що в такому випадку може зменшити дохідність банків та їх здатність залучати депозити. Недостатність споживчого попиту може також призвести до зменшення депозитів, якщо підприємства та господарські суб'єкти мають меншу потребу у фінансуванні через кредити або залученні додаткових коштів.

Зворотно, при використанні експансивної монетарної політики, такої як зниження процентних ставок або підвищення ліквідності, може відбутися збільшення споживчого прибутку та інвестицій, що може стимулювати залучення депозитів до банків. Проте, банки можуть знижувати ставки на депозити або пропонувати інші привабливі умови, щоб залучити більше депозитів в установі.

Крім того, загальна економічна ситуація, що розвивається монетарною політикою, може вплинути на рівень інфляції та купівельну спроможність грошей. Якщо інфляція зростає, реальна вартість депозитів може зменшуватися, що може спонукати людей до змін своїх стратегій збереження. Банки можуть реагувати на це, змінюючи умови депозитних продуктів або пропонуючи інструменти, які повністю захистять депозити від інфляції.

Враховуючи всі ці фактори, монетарна політика регулятора має значний вплив на депозитну політику банківських установ. Банки постійно вивчають та адаптують свої стратегії, враховуючи зміни в монетарній політиці, щоб залучити та утримати депозити своїх клієнтів.

Усвідомлюючи, монетарна політика регулятора має значний вплив на депозитну політику банківських установ. Вона виконує умови, за які банки залучають та утримують депозити, включаючи процентні ставки, обов'язкові резерви, ліквідність та ризику. Зміни в монетарній політиці можуть вплинути на споживчу поведінку, довіру до банків та загальну стабільність фінансової системи.

Банки, у свою чергу, реагують на ці зміни, пристосовуючи свої депозитні стратегії залежно від умов та напрямку монетарної політики. Вони можуть змінювати процентні ставки, пропонувати спеціальні умови та дії щодо залучення депозитів та збереження клієнтів.

Монетарна політика та депозитна політика банківських установ взаємозв'язані та впливають одна на одну. Регулятори несуть велику відповідальність за забезпечення стабільності та ефективності банківської системи через свої рішення щодо монетарної політики, а банки повинні адаптуватися до цих рішень, забезпечуючи конкурентоспроможну депозитну політику для своїх клієнтів.

1.3 Процес залучення депозитних ресурсів

Депозити відіграють важливу роль у формуванні ресурсів банків. Це стосується як світових банків загалом, так і українських зокрема. Депозити можуть бути класифіковані за різними ознаками, проте найважливішим є їх поділ на такі групи: депозити населення й депозити суб'єктів господарювання; строкові депозити й депозити на вимогу; депозити в національній та іноземній валютах [19].

Джерелами формування банківських депозитних ресурсів є тимчасово вільні кошти фізичних та юридичних осіб: кошти населення, підприємств та організацій, залучені у формі вкладів, та інші кошти клієнтів на поточних та інших рахунках банківських установ. Для залучення депозитних ресурсів банки відкривають поточні та строкові рахунки як для фізичних і юридичних осіб, так і для банків [14].

Одним із пріоритетів підвищення ефективності депозитної політики банку є вдосконалення та розвиток структури банківського сектору. Це внутрішньогалузева конкуренція. Підвищення конкурентоспроможності українських банків з метою інтеграції до Європейського Союзу

Для підвищення конкурентоспроможності українських банків з метою інтеграції до Європейського Союзу бажано створити програму структуризації та інтеграції банківського сектору. Необхідно розробити програму структуризації та інтеграції і ре-капіталізації банківської системи.

За певних обставин органи нагляду та регулювання повинні заохочувати злиття та поглинання банківської системи, а за певних обставин органи нагляду та регулювання повинні заохочувати злиття та поглинання банківської системи.

Слід підкреслити, що залучені ресурси є основною складовою ресурсної бази банку. Джерелами формування залучених банківських ресурсів є кошти населення та суб'єктів господарювання. Вони забезпечують необхідні кошти для здійснення банками повномасштабної діяльності, і, як наслідок, являються джерелом зростання прибутку[20].

З метою підвищення рівня конкуренції в певних сегментах фінансового ринку наглядові та регуляторні органи повинні заохочувати злиття та поглинання банків.

Конкретні сегменти фінансового ринку, а саме ринок депозитів. Крім того, НБУ повинен сприяти діяльності банківських установ щодо створення корпоративних пенсійних фондів. Засобами депозитної політики та фінансовими установами забезпечують економіку відносно дешевими довгостроковими фінансовими ресурсами[19].

Важливим аспектом реалізації депозитної політики є залучення та утримання банківськими установами заможних клієнтів, зокрема фізичних осіб. Для покращення спроможності комерційних банків залучати депозитні ресурси та забезпечення бажаної структури, обсягу та рівня.

Для забезпечення бажаної структури, обсягу та рівня витрат за депозитними зобов'язаннями необхідно використовувати різні методи управління залученими коштами: цінові та нецінові.

Суть цінового методу полягає у використанні депозитної процентної ставки як основного важеля в конкурентній боротьбі за вільні кошти фізичних та юридичних осіб.

Цінові методи управління залученими коштами включають встановлення відсоткових ставок на депозити. Банки та фінансові установи аналізують ринкові умови, конкуренцію, власні потреби та стратегію, щоб визначити оптимальні рівні відсоткових ставок, які залучать достатню кількість депозитних ресурсів. Вищі ставки можуть стимулювати клієнтів здійснити вклади в дану установу, тоді як нижчі ставки можуть привернути нових клієнтів або зберегти існуючих.

Нецінові методи управління залученими коштами орієнтовані на надання додаткових переваг та послуг для клієнтів. Це може включати розширення вибору депозитних продуктів, вдосконалення онлайн-сервісів, надання персонального

обслуговування або спеціальних привілеїв для депозиторів. Наприклад, банки можуть пропонувати безкоштовні перекази коштів, доступ до ексклюзивних інвестиційних можливостей або спеціальні преміальні програми для депозиторів з великими сумами.

Ідея полягає в тому, щоб використовувати депозитну ставку як основний важіль у конкурентній боротьбі за вільні кошти між фізичними та юридичними особами. Якщо відсоткові ставки, які пропонують банки, зростуть, вони зможуть залучити додаткові кошти.

Управління залученими депозитними ресурсами також включає маркетингові зусилля для просування депозитних продуктів, рекламу, взаємодію з потенційними клієнтами та інші стратегії залучення уваги до пропозицій банку або фінансової установи.

Всі ці методи управління залученими коштами спрямовані на досягнення бажаної структури, обсягу та рівня витрат за депозитними зобов'язаннями. Шляхом поєднання цінових та нецінових стратегій, банки та фінансові установи можуть залучити необхідні ресурси для забезпечення стабільності та розвитку своєї діяльності.

Можна залучити додаткові кошти. І навпаки, банк, який насичений ресурсами, але обмежений кількома прибутковими напрямками, може зберегти свою структуру, якщо він збереже або знизить ставки за депозитами. може знизити процентні ставки до рівня, який повинні покривати рівень інфляції та забезпечувати дохід вкладникам.

Метою депозитної діяльності завжди є реалізація наступних завдань задоволення наступних потреб. З одного боку, потреба банку у вільних ресурсах, з іншого боку, клієнти мають потреби в додатковому доході. Це надає аналізу нової специфіки.

Іншими словами, він зосереджений на розумінні потреб клієнтів, а не на продажі існуючих продуктів і послуг. Як наслідок, аналіз набув нової якості. Це означає, що метою є визначення потреб клієнтів, а не продаж існуючих продуктів і послуг. В результаті процес планування депозитної політики та майбутнього фінансування і процес планування майбутніх напрямків фінансування також є процесом навчання.

Після визначення відсоткової ставки власники депозитів відкривають депозитний рахунок у банку. Це заохочуватиме їх відкривати банківські рахунки.

В українській банківській практиці відсоткові ставки за депозитами не регулюються і встановлюються керівництвом банку самостійно залежно від потреб у фінансуванні, віддаючи перевагу ціновим методам управління. Ставки за депозитами значно варіюються в часі та по банках. Нецінові методи управління ще не набули широкого поширення у вітчизняній банківській практиці, проте посилення конкуренції та зниження загальної прибутковості змусили банки шукати нові способи залучення клієнтів.

Банки пропонують диференційовані відсоткові ставки залежно від типу депозитного рахунка, строку депозиту та суми вкладу. Ціноутворення банками депозитних зобов'язань ґрунтується на аналізі взаємозв'язку між відсотковими ставками за депозитами, що відображають ринкову вартість коштів, і витратами банку, пов'язаними з обслуговуванням кожного типу депозитного рахунку. Наприклад, якщо операційні витрати банку, пов'язані з обслуговуванням рахунку, значні, як, наприклад, за поточним рахунком клієнта, відсоткову ставку буде встановлено на низькому рівні або відсотки не виплачуватимуться взагалі. Банк може перекласти вартість депозитних послуг на клієнтів, стягуючи фіксовану комісію або встановлюючи вартість кожної операції за рахунком, і водночас виплачуючи відсотки на залишок коштів на рахунку клієнта.

На рівень відсоткових ставок за депозитами впливають такі чинники, як попит і пропозиція коштів на ринку, рівень ліквідності банку, структура та умови депозитів, а також правила прибуткового оподаткування. Однак основою для встановлення відсоткових ставок за депозитами є визначення базової ринкової відсоткової ставки, що являє собою мінімальний рівень прибутковості, який влаштував би інвестора, якби він вклав власні кошти в конкретний банк.

Депозити на вимогу – це депозити, які передбачають завчасне повідомлення банку про намір зняти кошти. Депозити на вимогу нестабільні, і можливості банків використовувати їх для кредитування та інвестиційних операцій обмежені, тому власникам поточних рахунків виплачуються низькі відсотки або вони взагалі не нараховуються.

Оскільки за вкладами на вимогу не нараховуються відсотки, банки намагаються залучити клієнтів, пропонуючи додаткові послуги та покращуючи якість обслуговування, тим самим стимулюючи зростання поточних рахунків. До них відносяться кредитування з поточних рахунків, пільгове ставлення до вкладників при отриманні кредитів, доступ до зручних способів оплати, таких як кредитні картки, чеки, а також платіжні та консультаційні послуги.

Залучення депозитів юридичних і фізичних осіб оформляється банком шляхом:

- відкриття депозитного рахунку з укладанням договору банківського вкладу (видачею ощадної книжки);
- видачі ощадного (депозитного) сертифіката.

Комерційні банки стягують з клієнтів комісійну винагороду для покриття операційних витрат, пов'язаних з обслуговуванням поточних рахунків. Комісії можуть вираховуватися з відсотків за депозитом. Деякі банки не стягують комісії з безвідсоткових рахунків за умови, що на них підтримується певний залишок вище певного рівня. Депозити на вимогу можуть включати кредитні залишки на певних рахунках.

РОЗДІЛ 2.

АНАЛІЗ ДЕПОЗИТНОЇ ПОЛІТИКИ НА ВІТЧИЗНЯНОМУ БАНКІВСЬКОМУ РИНКУ

2.1 Аналіз основних показників АТ «ОТП банк»

Депозитний ринок України є важливою складовою фінансовою системою країни, де банки та інші фінансові установи приймають гроші від клієнтів на депозитні рахунки та надають відсотки збереження цих коштів на певний термін.

Основні учасники комерційного депозитного ринку України – це банки, які залучають кошти від фізичних та юридичних осіб. Банки пропонують інші види депозитів із різними строками та відсотковими ставками. Найпоширеніші типи депозитів включають термінові депозити, які мають фіксований термін та відсоткову ставку, і поточні депозити, які є зручними для повсюдного використання та остаточно не мають строку.

Україна має належну розвинену систему депозитного страхування. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб гарантує повернення вкладів фізичних осіб до 200 000 гривень на одну особу у разі проблеми з банком, таким як його ліквідація чи банкрутство. Це створює відносну безпеку для клієнтів, що описують депозитні вклади.

Депозитні ставки в Україні постійно залежать від кількох факторів, таких як курси рефінансування Національного банку України, інфляція, кон'юнктура, фінансова стабільність країни та рейтинги банків. Відсоткові ставки на депозити можуть варіювати від одного банку до іншого та залежати від строку депозиту. Зазвичай довготермінові депозити мають вищі ставки з короткотерміновими.

Український депозитний ринок розвивається, і банки постійно пропонують нові продукти та умови, щоб привернути клієнтів. Клієнти мають можливість вибрати найбільш вигідні пропозиції з різними банками, порівнюючи відсоткові ставки, умови депозитів та рівень послуг.

Обсяг гривневих коштів фізичних осіб збільшився на 2.7%, переважно за рахунок зростання залишків на рахунках у державних банках. Обсяг валютних

роздрібних депозитів майже не змінився. Підвищення депозитних ставок сприяло відновленню приросту строкових коштів населення, їх обсяг зріс на 2.2% вперше з початку війни. Дозвіл НБУ купувати валюту для відкриття строкових валютних вкладів сприяв їх зростанню на 5.9% у доларовому еквіваленті.

Кошти суб'єктів господарювання у гривні збільшилися за квартал на 3.7%, у валюті – зменшилися майже на 2% у доларовому еквіваленті. Кошти клієнтів домінують у зобов'язаннях банків, їхня частка становить 86.8%.

Доларові вклади максимально подешевшали на 0,35 п.п. для термінів понад рік, їхня середня дохідність становить 1,24% річних. Терміни до року втратили менше, але й прибутковість у них нижча – менше ніж 1%.

Середні ставки закладами у євро не досягають і 1%. Максимальну середню прибутковість пропонують вклади терміном до півроку – 0,76% річних. У 2022 році ставки для вкладів у євро максимально впали на термін понад рік (на 0,42 в.п. до 0,59% річних).

Вартість валютних депозитів та кредитів продовжує перебувати на низьких рівнях. Завдяки зміцненню гривні рівень доларизації депозитів знизився до 40,7%.

Таблиця 2.1

ТОП-10 рейтинг найбільших банків: депозити фізичних осіб

№	Банк	Всього депозити фізосіб, тис грн	Депозити юросіб, тис. грн.
1	Приватбанк	290 030 221	70 446 043
2	ОЩАДБАНК	128 798 695	58 566 989
3	Райффайзен Банк	53 717 596	53 097 387
4	СЕНС-БАНК	46 258 820	31 319 822
5	УНІВЕРСАЛ БАНК	44 659 365	25 581 535
6	УКРСИББАНК	41 811 022	33 928 460
7	ПУМБ	38 611 078	32 238 857
8	Укрексімбанк	27 827 359	60 992 565
9	УКРГАЗБАНК	26 070 950	108 312 973
10	ОТП БАНК	25 829 615	25 790 535

Джерело сформовано на основі таких даних: [22]

Таблиця 2.2

ТОП-10 рейтинг найбільших банків: депозити юридичних осіб [22]

№	Банк	Депозити юросіб, тис. грн.
1	УКРГАЗБАНК	108 312 973
2	ПриватБанк	70 446 043
3	Укрексімбанк	60 992 565
4	Ощадбанк	58 566 989
5	Райфайзен Банк Аваль	53 097 387
6	УКРСИББАНК	33 928 460
7	ПУМБ	32 238 857
8	КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК	31 319 822
9	ОТП БАНК	25 790 535
10	СІТІБАНК	25 581 535

Джерело сформовано на основі таких даних: [22]

Приріст депозитів корпоративного сектора збільшився на 22,8% (або 93,2 млрд грн.), до 501,5 млрд. грн. Депозити корпоративного сектору зросли як у національній валюті (на 18,6%, або 50,5 млрд грн.), так і в іноземній (на 31,3%, або 42,7 млрд грн.) [22].

Важливо мати на увазі, що депозити є інвестиційними продуктами з ризиком. Перед тим, як робити депозит, важливо вивчити умови та рейтинг банку, щоб забезпечити безпеку своїх коштів. Також, варто бути усвідомленим щодо податкового режиму та можливих комісійних витрат, пов'язаних з депозитами.

На депозитному ринку України також працюють небанківські фінансові установи, такі як кредитні спілки та ломбарди. Вони також надають можливість клієнтам розписати свої гроші на депозитних рахунках з відсотковою ставкою, але їх діяльність регулюється обмеженими правилами та нормативами.

Різних традиційних депозитів, на депозитному ринку України можуть бути доступні й інші фінансові інструменти. Наприклад, інвестиційні фонди або облігації, які також можуть бути цікавою альтернативою збереження та зростання коштів.

За останні роки в Україні відбувається поступове зростання довіри до банківської системи та депозитних продуктів. Це пов'язано з підвищенням фінансової стабільності країни, впровадженням жорстких нормативів та контролю з боку Національного банку України, а також зі зростанням свідомості та фінансової грамотності населення.

АТ «ОТП банк» є однією з провідних фінансових установ в Україні. Заснований у 1998 році банк швидко розвивається та набуває популярності серед клієнтів.

АТ «ОТП банк» пропонує широкий спектр банківських послуг, що включає рахунки з виплатою відсотків, кредитні картки, позики та інші фінансові рішення. Він зосереджується на наданні інноваційних та доступних продуктів для своїх клієнтів.

Банк забезпечує зручність для своїх клієнтів, пропонуючи онлайн-банкінг та мобільні додатки, які не дозволяють виконувати операції з будь-якого місця та в будь-який час.

АТ «ОТП банк» відомий своєю надійністю та професіоналізмом. Він підтримує високі стандарти обслуговування клієнтів та забезпечує конфіденційність та безпеку фінансових операцій.

Банк активно співпрацює з бізнес-клієнтами, надаючи їм спеціалізовані послуги та рішення для підтримки їх фінансових потреб.

АТ «ОТП банк» також прагне бути активним учасником соціального життя та спонсорує різноманітні культурні та спортивні заходи, спрямовані на розвиток громади.

Банк з метою визначення реального розміру капіталу з урахуванням ризиків у своїй діяльності постійно оцінює якість своїх активів і позабалансових зобов'язань, здійснює відповідні коригування їх вартості шляхом формування резервів для покриття очікуваних (можливих) збитків за зобов'язаннями контрагентів.

Кількісна оцінка капіталу доповнюється якісним, всебічним обговоренням. Результати підсумовуються у вигляді цілей щодо необхідного рівня капіталу, включаючи стратегічні напрямки щодо того, як підтримувати достатній рівень капіталу.

Структура капіталу Банку складається з інструментів та капіталу, який представлений акціонерним капіталом, резервами, іншим додатковим капіталом, інформація про які розкривається у окремому звіті про зміни у капіталі.

Проаналізуємо власний капітал АТ «ОТП банк» у таблиці 2.3:

Таблиця 2.3

Аналіз власного капіталу та його зобов'язань 2020-2022 рр.

Показник	2020	2021	2022	Абсолютне відхилення, тис. грн (2020-2021 рр)	Відносне відхилення, % (2020-2021 рр)	Абсолютне відхилення, тис. грн (2021-2022 рр)	Відносне відхилення, % (2021-2022 рр)
Статутний капітал	6,186,023	6,186,023	6,186,023	-	-	-	-
Нерозподілений прибуток	1,630,209	3,175,320	3,772,426	+1,545,111	+94,7	+597,106	+18,8
Емісійний дохід	405,075	405,075	405,075	-	-	-	-
Результат від операцій з акціонерами	1,236,294	1,236,294	1,236,294	-	-	-	-
Інші резерви	113,960	57,669	30,850	-56,291	-49,4	-26,819	-46,5
Всього капіталу	9,571,561	11,060,381	11,630,668	+1,488,820	+15,6	+570,287	+5,1

Джерело сформовано автором на основі фін. звітності АТ «ОТП банк»

Статутний капітал банку формується за рахунок власних коштів акціонерів і на кінець 2020, 2021 та 2022 складає 6186023 грн і залишається незмінним.

Згідно проведених розрахунків можна зробити висновок, що величина емісійного доходу та результату від операцій з акціонерами не змінилися. Однак частка у власному капіталі становить:

Сума нерозподіленого прибутку у 2021 році значно збільшилась і становить 3,175,320, що у попередньому році становив 1,630,209 тис. грн.

Коливання резервів є абсолютно різним кожного року. Найвищий показник становить 113 960 у 2020 році. З кожним роком значення резервів продовжує зменшуватися.

Доходи банку – це зростання економічної вигоди упродовж звітного періоду у вигляді збільшення активів або зменшення зобов'язань, що призводить до збільшення власного капіталу (за винятком збільшення капіталу за рахунок внесків акціонерів).

Критерії визнання доходу застосовуються окремо до кожної операції банку.

Доходи розглядаються як такі, що отримані банком у результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності.

За даними Звіту про прибутки і збитки за 2020-2022 роки здійснимо загальну оцінку структури і динаміки доходів банку, оформивши результати у вигляді таблиці 2.4:

Таблиця 2.4

Аналіз доходів АТ «ОТП банк» за 2020-2022 рр.

Показник	2020	2021	2022	Абсолютне відхилення, тис. грн (2020-2021 рр)	Відносне відхилення, % (2020-2021 рр)	Абсолютне відхилення, тис. грн (2021-2022 рр)	Відносне відхилення, % (2021-2022 рр)
Процентні доходи	4,962,915	5,770,296	8,787,828	+807,381	+16,27	+3,017,532	+52,3
Комісійні	1,684,106	1,989,949	1,785,441	+305,843	+18,16	-204,508	-10,28

доходи							
Інші доходи	104,883	102,884	128,973	-1,999	-1,9	+26,089	+25,36
Усього доходів	6,751,904	7,863,129	10,702,242	+1,111,225	+16,46	+2,839,113	+36,1

Джерело сформовано автором на основі фін. звітності АТ «ОТП банк»

Отже, величина процентних доходів у 2020 році становила 4,962,915 тис. грн., а у 2022 році становить 8,787,828 тис. грн., що збільшилася на 3,824,913 тис. грн. Комісійні доходи у 2021 році порівняно з 2020 роком збільшилися на 305,843 тис. грн. та знову зменшилися у 2022 на 204,508 тис. грн. Інші доходи банку в 2022 році збільшилися на 26,089 тис. грн. Загальна величина доходів банку в 2020 році становила 6,751,904 тис. грн., а у 2022 році становить 10,702,242 тис. грн., що збільшилися на 3,950,338 тис. грн.

Оцінка структури доходів свідчить про те, що основним джерелом прибутку для банку є процентний дохід, тобто вкладення в активи є ефективними, а зменшення прибутку спричинене саме за рахунок неефективного управління активами і пасивами.

Витрати банку – це зменшення економічних вигод упродовж звітного періоду у вигляді вибуття активів чи збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення чи виплати власникам).

Критерії визнання витрат застосовуються окремо до кожної операції банку.

Витрати розглядаються як такі, що отримані банком у результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності.

За даними Звіту про прибутки і збитки за 2020-2022 рр здійснено загальну оцінку структури і динаміки витрат банку, оформивши результати у вигляді таблиць 2.5:

Таблиця 2.5

Аналіз витрат АТ «ОТП банк» за 2020-2022 рр.

Показник	2020	2021	2022	Абсолютне	Відносне	Абсолютне	Відносне
----------	------	------	------	-----------	----------	-----------	----------

				відхилення, тис. грн (2020- 2021 рр)	відхилення, % (2020- 2021 рр)	відхилення, тис. грн (2021- 2022 рр)	відхилення, % (2021- 2022 рр)
Процентні витрати	(1,409,27)	(1,129,067)	(1,981,446)	-280,160	-19,8	+852,379	+75,4
Комісійні витрати	(567,220)	(700,725)	(663,787)	+133,505	+23,5	-36,938	-5,27
Операційні витрати	(613,419)	(629,626)	(565,299)	+16,207	+2,64	-64,321	-10,21
Витрати з податку на прибуток	(385,627)	(605,620)	(129,305)	+219,993	+57	-476,315	-78,64
Усього витрат	(2,975,493)	(3,065,038)	(3,339,837)	+89,545	+3	+274,799	+8,97

Джерело сформовано автором на основі фін. звітності АТ «ОТП банк»

Отже, загальна величина витрат банку є найнижчою у 2022 році – 3,339,837 тис грн. Але починаючи з 2020 року пішла угору і продовжила збільшення у 2021. Така ж тенденція спостерігається у процентних витратах.

Комісійні витрати та витрати з податку збільшуються до 2021р, але вже у 2022 знову зменшуються. Величина операційних витрат банку в 2022 році порівняно з іншими роками є найнижчою.

Таблиця 2.6

Аналіз коштів клієнтів АТ «ОТП банк» 2020-2022 чрр

Показник	2020	2021	2022	Абсолютне відхилення, тис. грн (2020-2021)	Відносне відхилення, % (2020-2021)	Абсолютне відхилення, тис. грн (2021-2022)	Відносне відхилення, % (2021-2022)
Поточні рахунки та депозити до запитання	41,754,810	50,554,605	69,623,921	+8,799,795	+21	+19,069,316	+37,72
Строкові депозити	5,583,004	6,510,392	8,112,539	+927,388	+16,61	+1,602,147	+24,6
Всього рахунків клієнтів	47,337,814	57,064,997	77,736,460	+9,727,183	+20,55	+20,671,463	+36,22

Поки на позитивні зміни, депозитний ринок України все ще має свої виклики.

Низькі відсоткові ставки та інфляція можуть вплинути на реальний приріст коштів після збереження. Також існує ризик недостатньої фінансової стабільності деяких банків, особливо тих, які мають низький рейтинг та погану репутацію.

Український депозитний ринок продовжує розвиватися, його регулювання та нагляд удосконалювався із забезпечення стабільності та довіри учасників ринку. Це створює сприятливі умови для збереження та збільшення коштів клієнтів і сприяння розвитку фінансової системи країни.

2.2 Аналіз депозитної політики АТ «ОТП банк»

На сьогоднішній день АТ «ОТП банк» пропонує клієнтам різноманітні депозитні продукти з різними умовами.

Таблиця 2.3

Депозитна політика АТ «ОТП банк»

Назва депозиту	Умови
Депозит «Преміальний»	<ul style="list-style-type: none"> • Без поповнення та часткового зняття коштів • З можливістю автоматичної пролонгації вкладів • Мінімальна сума вкладу: від 30 000 грн • Відкриття поточного та вкладного рахунку при відкритті строкового банківського вкладу – не тарифікується
Депозит «Строковий»	<ul style="list-style-type: none"> • З можливістю поповнення та без можливості часткового зняття коштів • З можливістю автоматичної пролонгації вкладів строком від 3-х місяців • При відкритті через інтернет-банкінг OTP Smart ставка 4-12% річних у гривні, 0,01-1,5% річних у доларах США, 0,01-1% євро та 0,01% швейцарських франках • Мінімальна сума вкладу: від 2000 грн / 50 дол. США / 50 Євро <p>Відкриття поточного та вкладного рахунку при відкритті строкового банківського вкладу – не тарифікується</p>
Депозит «Ощадний»	Ощадний банківський вклад – це справжній надійний гаманець, який зберігається у європейському банку, тільки кошти

	<p>ще й примножуються.</p> <p>«Зручні гроші +»</p> <ul style="list-style-type: none"> • Термін вкладу: безстроковий • Сума безготівкового поповнення: необмежена • Ставка 3% річних в гривні та 0,01% річних у доларах США та євро • Зняття і поповнення вкладу необмежено • Мінімальна сума поповнення вкладу через відділення Банку: від 300 грн / 10 дол. США / 10 Євро
«Доступні гроші»	<ul style="list-style-type: none"> • Термін вкладу: безстроковий • Сума безготівкового поповнення: необмежена • Ставка 3% річних в гривні • Зняття і поповнення вкладу необмежено • Мінімальна сума поповнення вкладу через відділення Банку: від 100 грн
Депозит «Абсолютна перевага»	<p>Оформити депозит «Абсолютна перевага» можуть пенсіонери – клієнти ОTR Bank, які отримують пенсію або подали заявку на її отримання на картку Visa «Особлива» чи картку «Соціальна» ОTR Bank. Випуск і обслуговування картки «Соціальна» та пенсійної картки «Особлива» є безкоштовними. Плата не знімається ні за зняття готівки у банкоматах усіх банків на території України, ні за зарахування коштів від Пенсійного фонду, ні за смс-інформування про транзакції по картках та про залишок на картковому рахунку.</p> <p>Умови відкриття банківського вкладу</p> <ul style="list-style-type: none"> • Без поповнення та часткового зняття • Без можливості автоматичної пролонгації • Мінімальна сума вкладу: 2 000 грн • Максимальна сума вкладу: 200 000 грн • Відкриття поточного та вкладного рахунку при відкритті строкового банківського вкладу – не тарифікується

	<ul style="list-style-type: none"> • Мінімальна сума вкладу: 2000 грн
<p>Депозит «Готівковий»</p>	<p>Умови відкриття банківського вкладу</p> <ul style="list-style-type: none"> • Без поповнення та часткового зняття коштів • Без можливості автоматичної пролонгації • Без можливості дострокового розірвання • Спосіб розміщення вкладу – готівкою через касу • Мінімальна сума вкладу: від 500 000 грн • Виплата процентів: в кінці строку • Тільки для клієнтів «<u>Private Banking</u>» <p>Депозит «Зручний»</p> <p>Умови відкриття банківського вкладу</p> <ul style="list-style-type: none"> • Процентна ставка при достроковому поверненні депозиту 5,0% річних в гривні • При відкритті через інтернет-банкінг OTP Smart ставка 9% річних у гривні • Мінімальна сума вкладу: від 2000 грн <p>Відкриття поточного та вкладного рахунку при відкритті строкового банківського вкладу – не тарифікується</p>
<p>Депозит «Валютний»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Без поповнення та часткового зняття коштів • Без можливості автоматичної пролонгації • Без можливості дострокового розірвання • Без можливості відкриття через інтернет банкінг OTP Smart <ul style="list-style-type: none"> • Мінімальна сума вкладу: від 100 000 дол США • В дату повернення сума вкладу та нараховані за вкладом проценти виплачуються в національній валюті (у перерахунку за офіційним курсом Національного банку України на дату повернення суми вкладу) шляхом зарахування на поточний рахунок клієнта для повернення вкладу, згідно з положеннями ПП НБУ від 24.02.2022р. №18 «Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану»

Депозит «На дитину»	<ul style="list-style-type: none"> • Відкрити рахунок має право будь-хто з батьків (опікунів) або сама дитина по настанню 14 річного віку • Процентна ставка вкладу – плаваюча (0,01USD/0,01EUR), проценти виплачуються щорічно • Процентна ставка при достроковому поверненні вкладу протягом перших 2 (двох) років зберігання вкладу – 0,01% річних в доларах США та ЄВРО, після двох років – не змінюється. • Мінімальна сума вкладу становить 20 доларів США або 20 євро • Мінімальна сума поповнення становить 20 доларів США або 20 євро
---------------------	---

Продовження таблиці 2.1

Джерело сформоване автором на основі таких даних: [9]

Головною метою банківського менеджменту у сфері мобілізації грошових коштів є створення оптимальної ресурсної бази, яка за умови найменших видатків на формування ресурсів сприятиме підтримці стабільного рівня доходів. Це означає, що характер активних операцій та попит на них вимагають формування відповідного ресурсного забезпечення. За таких умов ключову роль відіграють структура й обсяги ресурсів банку, перш за все депозитних коштів. Отже, ефективна депозитна діяльність є важливим завданням банківського менеджменту, а формування депозитної політики банків посідає провідне місце у забезпеченні їх конкурентних переваг на фінансовому ринку.

Діяльність банківських установ базується на певних принципах, серед яких особливе значення має принцип ефективного використання залучених ресурсів. Відповідно до цього принципу залучені кошти банку повинні бути не лише збережені, але й повернені з приростом (депозитним відсотком), який є часткою загального приросту авансованої вартості (позичкового відсотка). Останнє є вкрай важливим для визначення ефективності депозитної політики, оскільки своєчасне повернення позики може мати місце в разі її невикористання.

У процесі аналізу показників ефективності депозитної політики АТ «ОТП банк» було виявлено основні ключові аспекти:

1. Привабливість процентних ставок: Один з основних факторів, що впливають на ефективність депозитної політики, - це привабливість процентних ставок. Для залучення клієнтів та конкурентного позиціонування, АТ «ОТП банк» має надавати конкурентні процентні ставки, які привертають увагу потенційних вкладників.

2. Різноманітність депозитних продуктів: Важливо, щоб АТ «ОТП банк» пропонував широкий спектр депозитних продуктів, враховуючи потреби різних категорій клієнтів. Наприклад, короткострокові, середньострокові та довгострокові депозити, а також спеціальні програми, спрямовані на певні цільові групи, такі як пенсіонери або молоді.

3. Управління ризиками: Депозитна політика повинна бути підтримана ефективним управлінням ризиками. АТ «ОТП банк» повинен мати механізми для оцінки кредитного ризику та визначення адекватного капіталу для покриття можливих збитків. Крім того, необхідно забезпечити достатні ліквідні резерви для задоволення поточних та майбутніх зобов'язань перед вкладниками.

4. Інновації та технологічний розвиток: Успішна депозитна політика також пов'язана з використанням інновацій та передових технологій. АТ «ОТП банк» повинен впроваджувати сучасні рішення у сфері цифрових послуг, щоб забезпечити зручність та доступність для клієнтів укладання та управління депозитами.

5. Взаємодія з клієнтами: Ефективна депозитна політика передбачає встановлення та збереження позитивного спілкування з клієнтами. АТ «ОТП банк» повинен надавати якісний сервіс, відповідати на запитання та запити клієнтів, а також розробляти персоналізовані рішення для вкладників.

Різноманітність депозитних продуктів. АТ «ОТП банк» пропонує різноманітні депозитні продукти для своїх клієнтів в Україні. Наприклад :

- Термінові депозити
- Депозити з можливістю поповнення
- Депозити з капіталізацією відсотків
- Депозити з можливістю часткового зняття

- Депозити з захистом вкладів

Управління ризиками. Управління ринковими ризиками є дворівневим: на рівні ОТП Групи та локально. ОТП Група визначає розмір ризик апетиту, ліміти ризику та підходи до оцінки ризику, в той час як менеджмент Банку відповідає за функціонування процесу ідентифікації, виявлення, вимірювання, контролю та звітування щодо ринкового ризику, а також за дотримання вимог НБУ щодо управління цим ризиком.

Банк проводить ідентифікацію джерел процентного ризику шляхом аналізу наявної структури процентних активів та пасивів. Аналіз процентних розривів за строками до погашення (для активів та зобов'язань з фіксованими відсотковими ставками) або найближчої дати перегляду відсоткової ставки (для активів та зобов'язань з плаваючими відсотковими ставками, чи ставками, що періодично переглядаються) є зручною мірою для визначення позицій, що наражають Банк на процентний ризик.

АТ «ОТП банк» – це фінансова установа, яка активно застосовує інновації та технологічний розвиток для покращення своїх послуг і задоволення потреб клієнтів [9]. Нижче наведені кілька ключових напрямків, які відображають інновації та технологічний розвиток АТ «ОТП банк»:

1. Цифрові рішення: АТ «ОТП банк» активно впроваджує цифрові технології для зручності клієнтів. Це включає мобільні додатки, інтернет-банкінг та інші електронні сервіси, які дозволяють клієнтам здійснювати операції, переглядати баланси, оплачувати рахунки тощо з будь-якого мобільного пристрою або комп'ютера.

2. Фінтех-партнерства: АТ «ОТП банк» співпрацює з фінтех-компаніями та стартапами, щоб впроваджувати нові технології та інноваційні рішення. Це дозволяє банку швидше реагувати на зміни в галузі фінансових технологій і пропонувати нові продукти та послуги.

3. Безпека та захист: АТ «ОТП банк» приділяє велику увагу захисту клієнтських даних та фінансової безпеки. Вони використовують передові технології шифрування та захисту, щоб забезпечити конфіденційність та надійність фінансових транзакцій.

4. Швидкі та зручні платежі: АТ «ОТП банк» підтримує інноваційні способи платежів, такі як мобільні платежі, безконтактні картки та інші електронні системи. Це дозволяє клієнтам здійснювати швидкі та зручні оплати, мінімізуючи необхідність використовувати готівку.

5. Інноваційні продукти та послуги: АТ «ОТП банк» постійно розвиває нові продукти та послуги, щоб задовольнити змінні потреби клієнтів. Це можуть бути цифрові кредити, інвестиційні рішення або персоналізовані фінансові поради, які використовують штучний інтелект для аналізу даних та рекомендацій.

В цілому, АТ «ОТП банк» визнає важливість інновацій та технологічного розвитку в фінансовому секторі і активно застосовує їх для поліпшення своїх послуг та забезпечення задоволення клієнтів.

З усього цього можемо зробити висновок що АТ «ОТП банк» є досить привабливим банком для вкладів на депозит. Має різноманітні види депозитів та має свої шляхи для управління ризиками.

Залежність між рівнем депозитів та витратами на їх залучення у банках може мати декілька аспектів.

1. Реклама та маркетинг: Банки зазвичай витрачають значну суму грошей на рекламу та маркетинг для залучення нових клієнтів та депозитів. Чим більше банк витрачає на ці заходи, тим більше можливостей він має привернути нові депозити.

2. Відсоткові ставки: Банки пропонують відсоткові ставки на депозити, які можуть впливати на рівень їх залучення. Висока відсоткова ставка може стимулювати клієнтів здійснювати більші депозитні вклади, тоді як низька ставка може знизити інтерес клієнтів до залучення власних коштів до банку.

3. Конкуренція: Конкуренція між банками також може впливати на рівень витрат на залучення депозитів. Якщо конкуренція велика, банки можуть бути змушені збільшити свої витрати на маркетинг та пропонувати більш вигідні умови, щоб привернути клієнтів.

4. Довіра та репутація: Репутація банку та рівень довіри, який він має серед клієнтів, також можуть впливати на рівень витрат на залучення депозитів. Якщо банк має сильну репутацію та вважається надійним, клієнти можуть бути більш схильні розміщувати свої гроші в ньому без значних витрат на рекламу.

Банки стараються залучати депозити, оскільки це надає їм джерело фінансування для роботи та кредитування. Витрати на залучення депозитів можуть варіюватися в залежності від рівня конкуренції, стратегії маркетингу та репутації банку.

Також одним із факторів впливу є облікова ставка. Залежність змін депозитних програм від зміни облікової ставки може бути різною і залежить від конкретних умов та політики банку. Однак, загальна тенденція полягає у такому:

1. Збільшення облікової ставки: Звичайно, якщо центральний банк збільшує облікову ставку, це може призвести до зростання відсоткових ставок на депозити. Банки можуть використовувати цей крок для залучення більшої кількості коштів від клієнтів, щоб забезпечити більше фінансування для своїх операцій.

2. Зменшення облікової ставки: Зниження облікової ставки може призвести до зниження відсоткових ставок на депозити. Банки можуть скоротити виплату відсотків на депозити, щоб знизити свої витрати на фінансування. Це може змусити клієнтів розглядати інші варіанти інвестування або депозитування грошей.

Варто зауважити, що реакція банків на зміну облікової ставки може бути вплинута різними факторами, такими як загальний рівень процентних ставок на ринку, конкуренція між банками, попит на кредити тощо. Також, політика кожного окремого банку та його стратегія можуть вплинути на те, наскільки швидко та повною мірою він передає зміни облікової ставки на відсоткові ставки для депозитів.

Таблиця 2.4

Облікова ставка визначена регулятором НБУ за 2020-2022 рр

Рік	2020		2021		2022	
	На початку року	Наприкінці року	На початку року	Наприкінці року	На початку року	Наприкінці року
Ставка, %	11,0	6,0	6,0	9,0	10,0	25,0

Джерело сформоване на основі: [6].

Збільшення облікової ставки з 10% до 25% протягом останніх трьох років може мати вплив на депозитні програми в АТ «ОТП банк». Відповідь на цю зміну може бути такою:

Загальна тенденція в АТ «ОТП банк» полягає у збільшенні відсоткових ставок на депозити при зростанні облікової ставки. Банк може бути зацікавлений в привабливих відсоткових ставках, щоб залучити більше коштів від клієнтів, забезпечити фінансування своїх операцій та розширити можливості кредитування.

Збільшення відсоткових ставок на депозити може стати привабливим для вкладників в АТ «ОТП банк», оскільки вони зможуть отримувати більше доходу зі своїх вкладень. Однак, важливо зазначити, що конкретні зміни відсоткових ставок будуть залежати від політики АТ «ОТП банк» та інших факторів, таких як конкуренція на ринку та загальний рівень процентних ставок.

АТ «ОТП банк» може передати збільшення облікової ставки на відсоткові ставки для депозитів, зробивши їх більш привабливими для вкладників. Однак, реакція банку може варіюватися, і він може встановити відсоткові ставки на депозити, які не відповідають на 100% зростанню облікової ставки, залежно від своїх внутрішніх стратегій та ринкових умов.

Вплив збільшення облікової ставки на депозитні програми АТ «ОТП банк» також буде залежати від загального рівня процентних ставок на ринку та попиту на кредити. Реакція клієнтів на зміну відсоткових ставок також може вплинути на депозитні програми.

Отже, збільшення облікової ставки може мати вплив на депозитні програми в АТ «ОТП банк», приваблюючи вкладників більш вигідними відсотковими ставками. Однак, конкретні зміни відсоткових ставок будуть залежати від політики та стратегії самого банку, а також від ринкових умов та конкуренції.

2.3 Оцінка рівня конкуренції депозитної політики АТ «ОТП банк»

АТ «ОТП банк» в Україні є одним з провідних банків, який активно працює в депозитній сфері .

Розберемо з себе має депозитна політика в АТ «ОТП банк». Для визначення привабливості процентних ставок порівняємо їх з процентними ставками іншого банку.

Таблиця 2.5

Аналіз привабливості процентних ставок АТ «ОТП банк»

Назва банку	Процентна ставка	Термін вкладу	З дострокове закриття	Мінімальний вклад
АТ «ОТП банк»	7,5-9%	3-6 місяців	5%	2000 грн
ПРИВАТБАНК	12%	6-9 місяців	10,5%	2 грн
ОЩАДБАНК	6,5%	6 місяців	-	1000 грн
ТАСКОМБАНК	17%	6 місяців	-	1000 грн
ПУМБ	12,5%-14,5%	3-6 місяців	-	5000 грн
УНІВЕРСАЛ БАНК	13%	6 місяців	-	1000 грн

Джерело сформоване на основі: [9, 37, 38, 39, 40, 41]

Зауважимо, що АТ «ОТП банк» пропонує ставки депозитів у діапазоні від 7,5% до 9%. У порівнянні з іншими банками, ці ставки є меншими за ставки Таскомбанку (17%) та ПриватБанку (12%), але вищими за ставки Ощадбанку (6,5%) і ПУМБ (12,5%-14,5%). Ставки депозитів Універсал Банку (13%) майже на рівні зі ставками ОТП Банку.

Термін депозиту у АТ «ОТП банк» становить 3-6 місяців, що також відповідає загальній практиці на ринку. Мінімальна сума вкладу в АТ «ОТП банк» складає 2000 грн, що дещо вище в порівнянні з іншими банками.

АТ «ОТП банк» може розглядати свою здатність до конкуренції в контексті наступних факторів:

- Конкурентне середовище: Враховуючи, що інші банки пропонують вищі ставки, ОТП Банк може стати менш конкурентоспроможним для клієнтів, які шукають вищі доходи зі своїх депозитів.
- Бренд та репутація: Якщо АТ «ОТП банк» має сильний бренд та добру репутацію, це може збільшити його здатність залучати клієнтів, незважаючи на не найвищі ставки.

- Інші фактори: Поза ставками депозитів, банки також можуть змагатися за клієнтів за допомогою інших факторів, таких як якість обслуговування, розширена мережа відділень, інноваційні фінансові продукти тощо.

Загалом, АТ «ОТП банк» може виявити конкурентні переваги, незважаючи на свої не найвищі ставки депозитів, шляхом акцентування на інших аспектах, які приваблюють клієнтів та забезпечують якісне обслуговування.

Зазначимо що АТ «ОТП банк» має широкий спектр різноманітних депозитів для усіх типів клієнтів, що вже робить його достатньо привабливим. І як ми бачимо з таблиці АТ «ОТП банк» має непогану процентну ставку але значно відрізняється по мінімальному вкладу. Це надає ОТП банку змогу конкурувати на ринку.

1. Широка мережа філій: АТ «ОТП банк» має значну кількість філій, розташованих у різних містах та регіонах. Це дозволяє клієнтам зручно відвідувати ближчу до них філію для отримання обслуговування, внесення вкладів або зняття коштів. Більша кількість філій може також означати більшу доступність додаткових послуг, наприклад, консультування клієнтів з питань фінансового планування або отримання кредитів.

2. Інноваційні цифрові рішення: АТ «ОТП банк» пропонує сучасні цифрові рішення, які дозволяють клієнтам зручно та безпечно управляти своїми депозитами. Це може включати мобільний банкінг, який дозволяє клієнтам перевіряти баланс, здійснювати перекази та контролювати свої депозити зі своїх смартфонів або планшетів. Інтернет-банкінг може надавати клієнтам доступ до своїх депозитів через веб-портал, де вони можуть здійснювати операції та отримувати фінансову інформацію. Також можуть бути доступні електронні платежі, які спрощують процес здійснення оплати рахунків або переказів коштів.

3. Гнучкі умови депозитів: АТ «ОТП банк» надає гнучкі умови для депозитних продуктів, що дозволяє клієнтам вибрати оптимальні параметри свого вкладу. Це включає вибір терміну депозиту, де клієнт може обрати тривалість від 3 до 6 місяців, що дає можливість вибрати найбільш зручний термін залежно від потреб та фінансових цілей. Рівень ставки також може бути гнучким, залежно від суми вкладу та довжини терміну. Деякі клієнти можуть віддавати перевагу невеликому

ризик у та надійності з більш низькими ставками, тоді як інші можуть бути готові взяти вищий ризик заради вищих ставок.

4. Бонусні програми: АТ «ОТП банк» може запроваджувати бонусні програми або привілеї для своїх клієнтів, які надають додаткові переваги. Це можуть бути, наприклад, підвищені ставки для постійних клієнтів, де чим довше клієнт зберігає свій депозит у банку, тим вища ставка виплачується. Програми лояльності можуть надавати додаткові бонуси або нагороди клієнтам, такі як знижки на інші продукти або послуги банку. Також можуть бути спеціальні пропозиції для певних категорій клієнтів, наприклад, студентів або пенсіонерів.

5. Клієнтська підтримка: АТ «ОТП банк» забезпечує якісну та швидку підтримку своїм клієнтам. Це може включати консультації з фінансових питань, допомогу з вибором оптимального депозитного продукту, вирішення проблем або запитань, а також оперативну реакцію на запити та звернення клієнтів. Доступність клієнтської підтримки може бути важливою перевагою для клієнтів, особливо якщо вони мають нагальні питання або потребують допомоги вирішити проблему.

Ці додаткові переваги можуть зробити АТ «ОТП банк» привабливим для клієнтів та покращити його конкурентну позицію на ринку. Однак, варто зазначити, що конкретні переваги можуть змінюватися з часом та можуть бути різними для різних сегментів клієнтів.

РОЗДІЛ 3.

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕПОЗИТНОЇ ПОЛІТИКИ БАНКІВ

3.1 Визначення ключових проблем вдосконалення депозитної політики

У сучасних умовах розвитку економіки проблема формування управління депозитних ресурсів має першочергове значення, тому що масштаби діяльності банків, що визначаються об'єктом його активних операцій, залежать від сукупності обсягу ресурсів, якими вони володіють, і особливо від депозитних коштів. Управління депозитними операціями можна визначити як процес формування та реалізації цілеспрямованих дій щодо депозитної політики, спрямованих на досягнення конкретних цілей за допомогою методів, прийомів та функцій управління, які сприяють формуванню депозитних ресурсів для проведення активних операцій, спрямованих на отримання прибутку [17].

Однією з ключових проблем вдосконалення депозитної політики є забезпечення стимулювання клієнтів до збереження коштів на депозитних рахунках. Депозитні рахунки є важливим інструментом для банків, оскільки вони залучають додаткові кошти для надання кредитів та здійснення інших операцій. Проте, у сучасному економічному середовищі багато факторів, таких як низькі відсоткові ставки та альтернативні можливості інвестування, змушують клієнтів шукати більш вигідних способів розміщення своїх коштів.

Одним із найпоширеніших способів стимулювання клієнтів є надання вигідних умов для депозитних операцій. Це може включати підвищення процентної ставки на депозити, надання бонусів або привілеїв для клієнтів з великими сумами депозитів, а також спеціальні пропозиції для нових клієнтів. Це стимулює клієнтів зберігати свої кошти в банку, а також залучає нових клієнтів, які шукають вигідні умови для своїх депозитів.

Таблиця 3.1

Вплив зміни депозитної ставки на депозитну політику АТ «ОТП банк»

Ставка депозиту, %	Вплив зміни ставки	Можливі наслідки
6	Зменшення доходності депозитів, менший приріст капіталу	Зменшення привабливості депозитних продуктів, можлива втрата клієнтів, зменшення обсягів депозитів
7	Зменшення доходності депозитів, менший приріст капіталу	Збереження поточних клієнтів, але менша привабливість для нових клієнтів, можлива незначна зміна обсягів депозитів
8	Збільшення прибутку з депозитів, більший приріст капіталу	Збереження поточних клієнтів, залучення нових клієнтів, збільшення обсягів депозитів
9	Збільшення прибутку з депозитів, більший приріст капіталу	Залучення більшої кількості клієнтів, збільшення обсягів депозитів, підвищення конкурентоспроможності
10	Збільшення доходності депозитів, ще більший приріст капіталу	Залучення більшої кількості клієнтів, збільшення обсягів депозитів, підвищення конкурентоспроможності
11	Збільшення доходності депозитів, ще більший приріст капіталу	Залучення більшої кількості клієнтів, збільшення обсягів депозитів, підвищення конкурентоспроможності
12	Максимальна доходність депозитів, найбільший приріст капіталу	Залучення більшої кількості клієнтів, збільшення обсягів депозитів, підвищення конкурентоспроможності

Джерело сформоване на основі: [35, 9].

Вплив зміни відсоткових ставок може мати різні наслідки для банку. Зниження ставок може призвести до меншої привабливості депозитних продуктів і може вплинути на залучення нових клієнтів. З іншого боку, підвищення ставок може сприяти залученню нових клієнтів і збільшенню ринкової частки банку, проте може також збільшити його витрати на виплату відсотків. Важливо збалансувати ставки, щоб забезпечити конкурентоспроможність банку і одночасно зберегти його стійкість.

Іншою проблемою є нестабільність ринкових умов, яка може впливати на доходність депозитних продуктів. Фінансовий ринок є піддається коливанням, і зміни відсоткових ставок та інших факторів можуть вплинути на прибутковість депозитних рахунків. Банкам потрібно вдосконалювати свою політику, щоб забезпечити стабільний і конкурентоспроможний дохід від депозитів у незалежності від зовнішніх умов.

Нестабільні ринкові умови можуть мати наступні впливи:

1. Високий рівень несприятливої волатильності: якщо ринок нестабільний і піддається значним змінам, банкам буде важко прогнозувати майбутні доходи і ризики, пов'язані з депозитами. Це може ускладнити розробку ефективної депозитної політики, оскільки банкам необхідно адаптуватися до непередбачуваних змін у ринкових умовах.

2. Зміна рівня процентних ставок: У нестабільних ринкових умовах процентні ставки можуть змінюватися досить швидко і непередбачувано. Це може впливати на депозити, після чого клієнти можуть шукати кращі умови в інших банках або інвестиційних інструментах. Банкам окремо змінювати свої пропозиції щодо процентних ставок, щоб привернути й утримати клієнтів.

3. Зменшення довіри клієнтів: Нестабільні ринкові умови можуть викликати нестабільність у фінансовій системі та призвести до зниження довіри клієнтів до банків. Клієнти можуть стурбовано спостерігати за депозитом і боятися вкладати свої гроші в ринок. Це може ускладнити завершення депозитних угод і залучення нових депозитів.

4. Зміна конкурентного середовища: У нестабільних ринкових умовах конкуренція між банками може зростати. Банки можуть боротися за залучення депозитів, пропонуючи більш вигідні умови. Це може призвести до збільшення витрат на залучення та утримання клієнтів.

Також, однією з проблем є підвищена конкуренція на ринку депозитів. Банки конкурують між собою, пропонуючи різноманітні умови та відсоткові ставки для залучення клієнтів. Це ставить перед банками завдання знаходження оптимального балансу між забезпеченням привабливих умов для клієнтів та збереженням власної прибутковості.

Однак, це створює проблему для банків, вони не мають забезпечити достатню рентабельність своїх операцій, одночасно конкуруючи з іншими банками. Завдяки підвищеній конкуренції банки можуть бути змушені підвищувати відсоткові ставки на депозити, що може відзначатися на їх прибутковості.

Крім того, висока конкуренція може призвести до зростання ризику, менше банків можуть вступити в недоцільні ризиковані операції, щоб залучити клієнтів. Це може створити проблему фінансової стійкості та підвищити ризик збитків для банків.

Однією з технологічних проблем може бути відсутність адаптованої та ефективної інфраструктури для обслуговування депозитних рахунків. З огляду на зростання популярності цифрових банків та інтернет-банкінгу, банкам необхідно розробляти та впроваджувати передові технології, щоб забезпечити зручність та надійність обслуговування клієнтів на депозитних рахунках.

Крім того, необхідно враховувати ризики та виклики, пов'язані з регулюванням депозитної діяльності. Банки повинні відповідати вимогам законодавства та нормативних актів, які регулюють діяльність у сфері депозитів. Зміни в правовому середовищі можуть вимагати внесення змін у політику банку щодо депозитів, що може бути часо- та ресурсомістким процесом.

У практиці банківського менеджменту, вирішення цих ключових проблем вимагає ретельного аналізу ринкових умов, конкурентного середовища, технологічних можливостей та потреб клієнтів, а також вдосконалення стратегії банку, маркетингових підходів та інструментів для залучення та утримання клієнтів на депозитних рахунках.

При вдосконаленні депозитної політики банку можна виявити різні ключові проблеми, зокрема:

1. Зниження ліквідності: Вдосконалення депозитної політики може призвести до збільшення обсягу залучених депозитів. Якщо це зробити без належного планування та збалансованості, банк може зіткнутися з проблемами ліквідності, якщо недостатньо готівкових коштів для виконання виплати.

2. Зростання витрат на залучення депозитів: Залучення нових клієнтів та збільшення обсягу депозитів може вимагати додаткових витрат на маркетинг,

рекламу та обслуговування клієнтів. Якщо ці витрати перевищують прибуток, який генерує нові депозити, банк може зазнавати фінансових втрат.

3. Зміна витрат на ризики: Збільшення обсягу депозитів може призвести до зростання ризику для банку. Банк повинен виважено оцінювати кредитоспроможність клієнтів, які залучаються з великими депозитами, та відповідно збільшити витрати на кредитні ризики та забезпечення.

4. Зміна структури активів і пасивів: Вдосконалення депозитної політики може призвести до зміни структури активів і пасивів банківської політики. Наприклад, збільшення депозитів може вимагати більшого обсягу депозиту кредитування або інвестування для забезпечення доходу з доходів. Це може створити виклики управління ризиками та балансуванням портфелів.

5. Зміна відносин з клієнтами: Впровадження нової депозитної політики може мати вплив на відносини з існуючими клієнтами. Зміни в умовах депозитів або процедур їх відкриття можуть призвести до незадоволення клієнтів і навіть втратити депозити. Банк повинен забезпечити належне спілкування з клієнтами та управляти їхніми очікуваннями.

Ці ключові проблеми можуть виникати при вдосконаленні депозитної політики банку, тому необхідно проводити ретельний аналіз, процес моніторингу та моніторингу для забезпечення плану успішного впровадження нових політичних змін.

Банки повинні активно аналізувати ці проблеми, розробляти стратегії і плани для їх вирішення, впроваджувати нові технології та інновації, щоб привернути та задовольнити потреби клієнтів та забезпечити стійкість та прибутковість банку.

3.2 Можливості зарубіжних банків у сфері депозитних операцій

Зарубіжні банки мають значний досвід у сфері депозитних операцій і надають широкий спектр послуг для українських клієнтів. Залучення депозитів є одним із основних джерел фінансування банківської діяльності, а зарубіжні банки пропонують різноманітні депозитні продукти зі стандартними рядками та умовами.

Таблиця 3.2

Порівняння депозитної політики АТ «ОТП банк» з закордонними банками

Захід	JPMorgan Chase	Citibank	Deutsche Bank	UBS	ОТП банк
Мінімальна сума депозитного вкладу	Висока	Висока	Висока	Висока	Низька
Валюти, доступні для депозитів	Багато	Багато	Багато	Багато	Обмеження вибору
Терміни депозитів	Різноманітні	Різноманітні	Різноманітні	Різноманітні	Різноманітні
Відсоткова ставка	Залежить від терміну	Залежить від терміну	Залежить від терміну	Залежить від терміну	Залежить від терміну
Гнучкість щодо доступу до коштів	Обмежена	Обмежена	Обмежена	Обмежена	Залежить від умов
Доступ до онлайн банкінгу	Так	Так	Так	Так	Так
Фінансова стійкість банку	Висока	Висока	Висока	Висока	Висока
Додаткові послуги та переваги	Управління активами, інвестиційні послуги, кредитування, страхування	Корпоративний банкінг, інвестиційні послуги, міжнародні перекази, кредитування	Корпоративний банкінг, інвестиційні послуги, кредитування, міжнародні перекази	Корпоративний банкінг, приватний банкінг, інвестиційні послуги, кредитування, страхування	Кредитування, дебетові та кредитні карти, онлайн-платежі

Джерело сформовано автором на основі: [34, 12, 9, 10, 11].

АТ «ОТП банк» виокремлюється на тлі інших банків у порівняльній таблиці щодо заходів, пов'язаних з депозитами. одночасно, він пропонує низьку мінімальну суму відкриття депозиту, що його робить доступним для клієнтів з обмеженими фінансовими можливостями. Однак обмежений вибір валюти для депозитів та обмеження гнучкості щодо доступу до коштів можуть бути обмежені для деяких клієнтів. відповідно до таблиці, АТ «ОТП банк» також надає доступ до онлайн-банкінгу та володіє високою фінансовою стійкістю. Додаткові послуги включають кредитування, дебетові та кредитні картки, а також онлайн-платежі. Загалом, АТ «ОТП банк» має свої особливості та пропозиції, які можуть привернути увагу певної аудиторії клієнтів.

Перш за все, зарубіжні банки відомі своєю надійністю та фінансовою стабільністю. Багато з них є глобальними фінансовими інституціями зі значним досвідом роботи на міжнародних ринках. Це дає українським клієнтам впевненість у тому, що їхні депозити знаходяться в надійних руках.

Одним із прикладів зарубіжного банку, який відомий надійністю та фінансовою стабільністю, є JPMorgan Chase [34]. JPMorgan Chase є одним із найбільших банків у світі та глобальним фінансовим інститутом з багаторічним досвідом роботи на міжнародних ринках.

Банк має сильну фінансову базу та високий кредитний рейтинг, що свідчить про його стабільність та надійність. Українські клієнти, які обирають JPMorgan Chase для збереження своїх депозитів, можуть мати впевненість у тому, що їхні фінансові кошти знаходяться в сильній та надійній установі.

Зарубіжні банки, такі як JPMorgan Chase [34], мають широку глобальну присутність на ринку, що дозволяє їм оперувати з більшою кількістю валют та залучати ресурси з різних ринків. Це робить їх стабільними та гнучкими в управлінських ризиках та забезпечує стабільність у виконанні депозитних операцій.

Додатково, зарубіжні банки, такі як JPMorgan Chase, мають розвинуту систему контролю та регулювання, що сприяє збереженню безпеки депозитів клієнтів. Вони підлягають строгим наглядовим органам та регуляторам, що забезпечують дотримання високих стандартів безпеки та захист інтересів клієнтів.

Таким чином, зарубіжні банки, в тому числі JPMorgan Chase, завдяки своїй надійності та фінансовій стабільності, забезпечують українським клієнтам впевненість у тому, що їхні депозити знаходяться в надійних руках і є захищеними від ризиків.

Інші, зарубіжні банки часто пропонують більш вигідні умови для депозитів із внутрішніми банками. Вони можуть запропонувати вищу процентну ставку на депозити або додаткові послуги, такі як страхування вкладів або доступ до привілейованих банківських програм.

Зарубіжні банки можуть мати широку мережу філій та представництв у різних країнах, що дає українським клієнтам можливість зручно управляти своїми депозитами навіть за кордоном. Крім того, деякі зарубіжні банки надають послуги онлайн-банкінгу, які роблять процес управління депозитами зручнішим та доступнішим.

Одним із прикладів зарубіжного банку з широкою мережею філій та представництв у різних країнах є Citibank [12]. Citibank є глобальним банком, присутнім у багатьох країнах світу, включаючи Україну.

Мережа філій та представництв Citibank дозволяє українським клієнтам зручно управляти своїми депозитами навіть за кордоном. Це означає, що клієнти можуть легко здійснювати операції зі своїми депозитами, отримувати інформацію про їх стан та виконувати будь-які виконання транзакцій, незалежно від місця перебування.

Крім того, деякі зарубіжні банки, такі як Citibank [12], надають послуги онлайн-банкінгу. Це означає, що клієнти можуть керувати своїми депозитами через Інтернет з будь-якого пристрою, який має підключення до мережі. Онлайн-банкінг дозволяє переглядати стан депозиту, використовувати перекази коштів, встановлювати автоплатежі та багато іншого, що робить процес управління депозитами більш зручним і доступним для українських клієнтів.

Таким чином, зарубіжні банки, наприклад, Citibank, користуючись своєю широкою мережею філій та представництв у різних країнах, надають українським клієнтам зручні можливості для управління своїми депозитами навіть за кордоном. Крім того, послуги онлайн-банкінгу здійснюють процес управління депозитами ще більш зручним і доступним для клієнтів.

Зарубіжні банки можуть пропонувати диверсифікацію депозитів у різних валютах. Це може бути корисним для українських клієнтів, які бажають захистити своє заощадження від коливання валютного курсу або вести ділову діяльність в іноземній валюті.

Одним із прикладів зарубіжного банку, який пропонує диверсифікацію депозитів у різних валютах, є Deutsche Bank [11]. Deutsche Bank є одним з провідних банків у світі і має широкий діапазон валютних операцій.

Для українських клієнтів, які бажають захистити своє заощадження від коливання валютного курсу або вести ділову діяльність в іноземній валюті, можливість депозиту вартості в різних валютах є великим фактором. Зарубіжні банки, наприклад Deutsche Bank [11], надають клієнтам можливість відкривати депозитні рахунки в різних валютах, таких як долар США, євро, фунт стерлінгів та багато інших.

Ця можливість диверсифікації депозитів у різних валютах дозволяє клієнтам уникнути ризиків, пов'язаних з коливаннями валютного курсу. Наприклад, якщо українська гривня знецінюється, клієнт може мати депозити в іноземних валютах, що зберегти вартість своїх заощаджень. Крім того, для бізнес-клієнтів, які ведуть ділову діяльність в іноземній валюті, така можливість є важливою, оскільки вони можуть зберегти свої витрати у валюті, з якою вони працюють, і ефективно управляти валютним ризиком.

Отже, зарубіжні банки, як Deutsche Bank [11], пропонують українським клієнтам можливість диверсифікувати їхні депозити в різних валютах. Це корисно для захисту заощаджень від валютних ризиків та для зручного ведення бізнесу в іноземній валюті.

Нарешті, зарубіжні банки можуть надавати індивідуальний підхід до клієнтів та консультації з питань депозитних операцій. Вони можуть пропонувати різні стратегії управління депозитами, залежно від інвестиційних цілей та ризикового профілю клієнта.

Одним із прикладів зарубіжного банку, який надає індивідуальний підхід та консультації з питань депозитних операцій, є UBS (Union Bank of Switzerland). UBS є

відомим світовим банком з багаторічним досвідом управління активами та наданням фінансових послуг.

Зарубіжні банки, такі як UBS, розуміють, що кожен клієнт має свої унікальні інвестиційні цілі та ризиковий профіль. Тому вони надають індивідуальний підхід кожному клієнту, допомагаючи розробити стратегію управління депозитами, що відповідає їхнім потребам та метам.

Індивідуальний підхід включає консультації з можливих депозитних операцій та надання рекомендацій клієнтам щодо різних інвестицій. Банк може надати клієнту інформацію про поточний ринок, перспективи різних активів та портфелів, а також допомогти з розрахунком ризиків та результатів доходів.

Крім того, зарубіжні банки, такі як UBS [10], можуть пропонувати стратегії управління різними депозитами залежно від інвестиційних цілей та ризикового профілю клієнта. Наприклад, для клієнтів з високим ризиковим профілем можуть бути запропоновані активні стратегії, які спрямовані на отримання високих доходів, але з більшим ризиком. Зацікавленим у стабільності можуть бути запропоновані консервативні стратегії, які мають більш низький ризик, але й менші можливості для зростання.

Таким чином, зарубіжні банки, наприклад UBS [10], володіють досвідом надання індивідуального підходу та консультацій з депозитних операцій. Вони розробляють стратегії управління депозитами, що враховують інвестиційні цілі та ризиковий профіль кожного клієнта. Такий підхід до клієнтів забезпечує високий рівень професійної підтримки у сфері депозитних операцій.

3.3 Шляхи покращення функціонування депозитної політики та інструментів банку

Майбутній стабільний розвиток національної економіки як на макро-, так і на мікрорівні залежить від прогресу банківської системи, зокрема від її здатності генерувати необхідний обсяг кредитних ресурсів. Наразі на банківські ресурси суттєво впливають два фактори. По-перше, суттєво змінився загальний обсяг

фінансування банківських пасивів. По-друге, поява підприємств та організацій з різними формами власності призводить до появи нових власників вільних коштів. Це сприяє формуванню кредитних ринків, які органічно вписуються в систему грошово-кредитних відносин.

Донедавна в Україні розвитку депозитної політики приділялося мало уваги. Це було пов'язано з високим рівнем інфляції та доступними ресурсами, а також з тим, що попит на банківські послуги значно перевищував пропозицію. Всі ці умови забезпечували високу прибутковість банківських операцій та змінювали характер ризиків. Крім того, існування міжбанківського кредитного ринку, який функціонував як механізм рефінансування "довгострокових" операцій, дозволяло банкам підтримувати стабільну структуру запозичень.

Думка клієнтів банку відіграє важливу роль у розвитку у депозитній сфері. Клієнти є основними учасниками банківського сектору і їхні вподобання та потреби мають бути враховані, щоб банк міг залучати нових клієнтів і задовольняти потреби наявних.

Таблиця 3.3

Опитування клієнтів (анонімно)

№	Відгук
1	«Дуже задоволений роботою ОТП банку в депозитній сфері. Вони пропонують конкурентні відсотки на депозити та забезпечують швидку обробку моїх транзакцій.»
2	«Мої гроші були затримані на депозиті в ОТП банку без попередження. Коли я зателефонував до служби підтримки, вони не змогли пояснити, що сталося. Не задоволений цією ситуацією.»
3	«Велика подяка ОТП банку за професіоналізм та уважність. Мої депозити завжди безпечні та приносять вигоду. Рекомендую!»
4	«Спробував відкрити депозитний рахунок в ОТП банку, але процес був надто складним та заплутаним. Персонал був неуважним та не надав достатньо інформації.»
5	«ОТП банк пропонує відмінні умови на депозити та є дуже зручним для онлайн-банкінгу. Я завжди можу легко перевірити свій баланс та отримати

	доступ до своїх коштів.»
6	«Втратив частину своїх депозитних коштів через помилку в обробці транзакцій з боку ОТП банку. Вони не взяли на себе відповідальність та не зробили жодних дій для відшкодування збитків.»

Джерело сформовано на основі: [21]

На основі наданих відгуків клієнтів про роботу АТ «ОТП банк» в депозитній сфері можна зробити наступні висновки:

1. Позитивні аспекти:

- Банк пропонує конкурентні відсотки на депозити, що привертає клієнтів.
- Зручний доступ до онлайн-банкінгу та можливість легко контролювати стан депозиту.

стан депозиту.

2. Негативні аспекти:

- Існує проблема затримки коштів без попередження або пояснень для клієнтів.
- Процес відкриття депозитного рахунку може бути заплутаним та вимагати додаткової уваги від персоналу.
- Невідповідальність банку у випадку помилок в обробці транзакцій, які можуть призвести до втрат коштів клієнта.

Розглянемо шляхи покращення функціонування депозитної політики та інструментів банків, зокрема АТ «ОТП банк». Депозитна політика важливу роль у привабливості банку для клієнтів, а ефективні інструменти депозитного бізнесу сприяють залученню та збереженню коштів.

Таблиця 3.4

Аспекти покращення депозитної політики

Аспекти, №	Визначення
1	Одним із ключових аспектів покращення депозитної політики є аналіз та розуміння потреб та очікування клієнтів. Банк повинен дослухатися до своїх клієнтів, проводити дослідження ринку та формувати зворотний зв'язок, щоб зрозуміти, які типи депозитів та умови є найбільш привабливими для них. Це допоможе банку адаптувати свою депозитну

	політику до потреб клієнтів та забезпечити високий рівень задоволеності.
2	Іншим аспектом є вдосконалення умов та тарифів на депозитні продукти. Банк повинен пропонувати конкурентоспроможні відсоткові ставки, а також наукові терміни та умови. Наприклад, можливість вибору різних строків депозитів, можливість додаткового внесення коштів на протязі терміну депозиту, а також опції автоматичного продовження депозиту за найвигіднішими умовами
3	Розширення вибору депозитних продуктів. Банк може пропонувати різні типи депозитів, такі як терміни депозитів, звичайні депозити з відкладанням та накопиченням відсотків, депозити з можливістю використання коштів за потребою і так далі. Це дасть клієнтам більший вибір та можливість підібрати оптимальний депозитний продукт, який відповідає їхнім потребам.
4	Відбувається в удосконаленні процесу відкриття та обслуговування депозитних рахунків. Банк може запропонувати зручні та швидкі способи відкриття рахунку, такі як онлайн-заявки або мобільні додатки, які дозволяють клієнтам відкрити рахунок без відвідування філії. Крім того, необхідно забезпечити зручний доступ до інформації про депозитні продукти, умови їх обслуговування та стан рахунку.
5	Пов'язаний зі зміцненням довіри клієнтів до банку. Це можна досягти шляхом впровадження прозорих та чесних практик, які стосуються відносин з клієнтами. Банк повинен чітко і доступно повідомляти умови депозитів, ризиків та прибутків. Крім того, важливо оплачувати і точно надавати звіти про стан депозитного рахунку та нарахування відсотків.
6	Використання сучасних технологій у депозитному бізнесі. Банки можуть впроваджувати інноваційні рішення, такі як штучний інтелект та аналітика даних, для управління депозитним портфелем, прогнозування клієнтських потреб та оптимізації процесів. Наприклад, системи автоматичного аналізу можуть допомогти ідентифікувати клієнтів банку,

	які мають потенціал для збільшення депозитних вкладів, та надати їм персоналізовані пропозиції.
--	---

Загалом, покращення функціонування депозитної політики та інструментів банків вимагає уваги до потреб клієнтів, вдосконалення умов та тарифів, розширення вибору депозитних продуктів, забезпечення зручного обслуговування, зміцнення довіри та використання сучасних технологій. Ці заходи після кожного банку привернути та зберегти клієнтів, а також підвищити їхню задоволеність та вірогідність тривалого співробітництва.

Важливо пам'ятати, що розробка або модифікація інструментів депозитної політики повинна бути здійснена з урахуванням потреб банку, ризиків, пов'язаних зі залученням та управлінням депозитами, а також очікувань та потреб клієнтів. Проведення аналізу ринку та консультацій з фахівцями можуть допомогти банку прийняти обґрунтовані рішення щодо розробки або модифікації депозитних інструментів.

АТ «ОТП банк» є одним з найбільших банків в Угорщині та Центрально-Східній Європі. Банк пропонує широкий спектр банківських послуг, включаючи депозитні продукти.

АТ «ОТП банк» активно розробляє та модифікує свої інструменти депозитної політики, щоб відповідати потребам своїх клієнтів. Однією з особливостей АТ «ОТП банк» є його гнучкість у виборі депозитних рішень, що дозволяє клієнтам знайти оптимальний варіант для своїх інвестицій.

Банк надає різноманітні депозитні продукти з різними термінами, процентними ставками та умовами. Клієнти можуть обрати між короткостроковими та довгостроковими депозитами залежно від своїх фінансових цілей. Крім того, АТ «ОТП банк» пропонує спеціальні депозити, такі як пенсійні депозити, що спрямовані на задоволення конкретних потреб клієнтів.

Банк також зосереджується на технологічних інноваціях та цифрових рішеннях для зручності своїх клієнтів. АТ «ОТП банк» розвиває онлайн-банкінг та мобільні додатки, що дозволяють клієнтам зручно управляти своїми депозитами, відкривати нові рахунки та здійснювати фінансові операції з будь-якого місця.

Загалом, АТ «ОТП банк» є інноваційним банком, що ставить на перший план потреби своїх клієнтів та пропонує різноманітні та гнучкі депозитні рішення.

Додатковою особливістю АТ «ОТП банк» є його фокус на персоналізації та встановленні довгострокових відносин з клієнтами. Банк намагається зрозуміти індивідуальні потреби кожного клієнта і пропонує індивідуальні рішення, які відповідають їхнім фінансовим цілям і обставинам.

АТ «ОТП банк» також забезпечує високу рівень безпеки для своїх клієнтів. Банк використовує сучасні технології та заходи безпеки, щоб забезпечити конфіденційність і захист інформації клієнтів. Це дозволяє клієнтам відчувати впевненість і спокій у відносинах з банком.

АТ «ОТП банк» також активно співпрацює зі своїми клієнтами, надаючи професійні консультації та підтримку. Банк надає можливість клієнтам отримати інформацію та поради від своїх фінансових радників, які допомагають їм зробити обґрунтовані рішення щодо депозитних інвестицій.

Загалом, АТ «ОТП банк» відомий своєю інноваційністю, гнучкістю та зосередженості на індивідуальні потреби своїх клієнтів. Банк надає різноманітні депозитні рішення, технологічно розвинуті платформи та високий рівень обслуговування.

ВИСНОВКИ

Метою роботи було вивчення депозитної політики банку та аналізу інструментів її реалізації діяльності. З цього можна зробити такі висновки:

1. визначено сутність та значення депозитної політики для банку. Депозитна політика, безумовно, є невід'ємною складовою банківської діяльності, а її вплив на банківську систему та економіку в цілому надзвичайно значущий. Сутність депозитної політики відбувається в управлінському процесі залучення та утримання коштів клієнтів у вигляді депозитів. Банки мають різні умови для отримання депозитів, такі як розмір відсоткової ставки, терміни розміщення, можливість дострокового розірвання договору та інші параметри. Ці умови необхідно взаємини між банком і його клієнтами. Формування відсоткової ставки є ще одним аспектом депозитної політики. Банки встановлюють відсоткову ставку, яку вони готові запропонувати своїм клієнтам. Читки та привабливі умови депозитів сприяють залученню нових клієнтів та збереженню існуючих. Відносини з депозиторами впливають на репутацію банку та його довгостроковий успіх.

2. вивчено вплив монетарної політики на депозитну політику банківських установ. Один з основних інструментів монетарної політики - це визначення рівня процентних ставок. Центральний банк може встановити ключову процентну ставку, яка впливає на загальний рівень процентних ставок в економіці. Від цього рівня залежить відсоткова ставка, яку банки пропонують своїм клієнтам за депозитні ресурси. Якщо центральний банк зробить ключову, банки також можуть збільшити свої відсоткові ставки за депозитами для забезпечення вищої рентної здатності та залучення більшої кількості коштів. Монетарна політика може впливати на загальний стан економіки та фінансову стійкість банків. Наприклад, застосування банком допущенням режиму високого рівня кредитування може призвести до підвищення ризиків для банківської системи, що можна вплинути на їх депозитну політику. Таким чином, монетарна політика впливає на депозитну політику банківських установ через регулювання рівня процентних ставок, контроль ліквідності та вплив на загальний стан економіки. Розуміння цієї зв'язки є прибутком для банківських установ, після чого воно буде спрямоване на прогнозування та адаптацію їхньої депозитної політики до змін у макроекономічних умовах та регуляторному середовищі.

3. проаналізовано процес залучення депозитних ресурсів. Одним з основних аспектів депозитної політики є залучення ресурсів. Депозити становлять основне джерело фінансування для банків. Ефективне управління депозитними ресурсами дозволяє банку мати достатню кількість коштів для кредитування та інших операцій. Залучення депозитів банку розширювати свої можливості та фінансовий потенціал. Залучення депозитів також дозволяє банкам знизити ризик і забезпечити стабільність. Завдяки розподілу ресурсів між різними клієнтами і різними депозитними продуктами, банк може знизити ризик несплати та втрати грошей. Крім того, залучення депозитів допомагає збалансувати балансову структуру банку, зменшуючи залежність від зовнішнього фінансування. Однак, процес залучення депозитних ресурсів також має свої виклики. Конкуренція на ринку депозитних продуктів може бути високою, що вимагає від банків розробки привабливих умов для клієнтів. Банки повинні пропонувати конкурентні процентні ставки та інші переваги, щоб привернути депозиторів.

4. проаналізовано основні показники АТ «ОТП банк». Український депозитний ринок розвивається, і банки постійно пропонують нові продукти та умови, щоб привернути клієнтів. Клієнти мають можливість вибрати найбільш вигідні пропозиції з різними банками, порівнюючи відсоткові ставки, умови депозитів та рівень послуг. Дослідження показали, що сума нерозподіленого прибутку банку збільшилась порівняно з попереднім роком, а коливання резервів є різними кожного року. Загальна величина доходів банку збільшилась, а витрати можуть змінюватися залежно від року. У такій динаміці висновків проведеного аналізу ОТП банку можна сказати, що депозитний ринок в Україні є динамічним і привабливим для клієнтів, проте варто уважно вивчати умови депозитів та аналізувати фінансові показники банків для прийняття обґрунтованих рішень.

5. проаналізовано депозитну політику АТ «ОТП банк». АТ «ОТП банк», незважаючи на те, що його депозити не можуть бути найвищими на ринку, має кілька конкурентних переваг, які роблять його привабливим для клієнтів. Один з ключових аспектів - це широкий спектр різноманітних депозитів, які банк пропонує для типів клієнтів. Це означає, що в банку є види різних депозитів, які задовольняють потреби різних клієнтів з безкоштовними фінансовими цілями та можливостями. Наявність

широкого спектру депозитів забезпечує привабливість банку для клієнтів широкого кола. Крім того, хоча ставки депозитів АТ «ОТП банк» не можуть бути найвищими, є інші аспекти, на які банк акцентує увагу на привабленні клієнтів. Одним з них є якісне обслуговування. ОТП Банк прагне забезпечити високу якість обслуговування своїх клієнтів, надаючи їм зручність, швидкість та професіоналізм у виконанні банківських операцій. Це може включати зручні онлайн-сервіси, широку мережу філій та доступність фінансових консультантів.

6. оцінено рівень конкуренції в депозитній політиці АТ «ОТП банк». Варто відзначити, що ОТП Банк має непогану процентну ставку, яка може бути конкурентною на ринку. Хоча він не може мати найвищих ставок, але надає достатню рівновагу між високою рентабельністю для вкладників та здатністю банку залучати та зберігати депозити. Важливим аспектом конкурентних можливостей АТ «ОТП банк» є його політика мінімального вкладу. АТ «ОТП банк» відрізняється від інших банків за своїм підходом до мінімального вкладу, який може залежати від клієнта та типу депозиту. Це дає банку можливість конкурувати на ринку, звертаючи клієнтів із загальною фінансовою можливістю та вимогами.

7. виявлено ключові проблем вдосконалення депозитної політики. Однією з ключових проблем, які виявлені при вдосконаленні депозитної політики, є вплив зміни відсоткових ставок на банк. Зниження ставок може зменшити привабливість депозитних продуктів та ускладнити привернення нових клієнтів, тоді як підвищення ставок може збільшити витрати на виплату відсотків. Для досягнення конкурентоспроможності і стійкості банку важливо забалансувати ставки. Нестабільність ринкових умов є ще однією проблемою, яка впливає на доходність депозитних продуктів. Зміни відсоткових ставок та інших факторів на фінансовому ринку можуть суттєво вплинути на прибутковість депозитних рахунків. Банки повинні розробляти стратегії, що дозволять забезпечити стабільний дохід від депозитів, незалежно від зовнішніх умов. Додатково, регулювання депозитної діяльності також належить до проблем, з якими стикаються банки. Вимоги законодавства та нормативних актів регулюють діяльність у сфері депозитів, і банки повинні відповідати їм, здійснюючи необхідні зміни в політиці банку. Отже, для ефективного вдосконалення депозитної політики, банки повинні уважно аналізувати

ці проблеми, розробляти стратегії та плани для їх вирішення, впроваджувати нові технології та інновації. Це дозволить привернути та задовольнити потреби клієнтів, забезпечити стійкість та прибутковість банку, а також впоратися з викликами та ризиками, пов'язаними зі змінами на ринку та регулюванням.

8. оглянуто досвід зарубіжних банків у сфері депозитних операцій. Зарубіжні банки мають значний досвід у сфері депозитних операцій та пропонують багато переваг для клієнтів. Вони надають більш вигідні умови, такі як вищі процентні ставки та додаткові послуги, які включають страхування вкладів та доступ до привілейованих банківських програм. Зарубіжні банки також мають широку мережу філій та представництв у різних країнах, що дозволяє клієнтам зручно управляти своїми депозитами навіть за кордоном. Онлайн-банкінгові послуги, які надаються деякими зарубіжними банками, роблять процес управління депозитами ще більш зручним та доступним. Для українських клієнтів, які бажають захистити свої заощадження від коливань валютного курсу або вести ділову діяльність в іноземній валюті, зарубіжні банки надають можливість депозитувати кошти в різних валютах. Це дозволяє клієнтам уникнути ризиків, пов'язаних зі знеціненням валюти, та ефективно управляти валютним ризиком. Загалом, зарубіжні банки володіють значним досвідом у сфері депозитних операцій та надають широкий спектр переваг, таких як вигідні умови, географічна присутність, можливість диверсифікації депозитів у різних валютах та індивідуальний підхід до клієнтів. Це допомагає клієнтам досягати своїх фінансових цілей та забезпечує високий рівень професійної підтримки у сфері депозитних операцій.

9. запропоновано шляхи покращення функціонування депозитної політики та інструментів банку. Для покращення депозитної політики банку необхідно дослухатися до потреб та очікувань клієнтів, аналізувати ринок і формувати зворотний зв'язок з клієнтами. Банк повинен пропонувати конкурентоспроможні умови та тарифи на депозитні продукти, забезпечувати вибір різних типів депозитів та опцій для клієнтів. Важливим аспектом є зручний та швидкий процес відкриття та обслуговування депозитних рахунків, включаючи онлайн-заявки та мобільні додатки. Зміцнення довіри клієнтів до банку може бути досягнуто за допомогою прозорих та чесних практик, які стосуються відносин з клієнтами, а також чіткої інформації про

умови депозитів. Використання сучасних технологій, таких як штучний інтелект та аналітика даних, може допомогти банкам керувати депозитним портфелем, прогнозувати потреби клієнтів та оптимізувати процеси.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. ПОСТАНОВА Про затвердження Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій та операцій з ощадними сертифікатами банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1256-03#Text>
2. Бартош О. М. Депозитна політика як складова системи управління діяльністю банку / О. М. Бартош // Фінансовий простір. – 2014. – № 4. – С. 19-24.
3. Прасолова С.П., Вовченко О.С. Банківські операції: навч. посіб. та практ. Київ: Центр учбової літератури, – 2013. –568 с
4. Банківська система: навч. посіб. / П.М. Карась, Н.В. Приходько, О.В. Пащенко, А.О. Гришина. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. – 292 с. – ISBN 978-966-289-072-3.
5. Монетарна політика: теоретико-методологічні аспекти : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С. В. Глущенко. - К. :НаУКМА, 2017 .-64 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [Monetarna_polityka%20.pdf](#)
6. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua>
7. ЗАКОН УКРАЇНИ Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text> (дата звернення: 19.11.2021)
8. М. О. Коваленко ДЕПОЗИТНА ПОЛІТИКА БАНКІВ УКРАЇНИ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАЛУЧЕННЯ ДЕПОЗИТНИХ РЕСУРСІВ / ДВНЗ "Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана", м. Київ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.investplan.com.ua/pdf/2_2017/9.pdf
9. Офіційний сайт ОТП банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.otpbank.com.ua/>
10. Офіційний сайт UBS банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ubs.com/ch/en.html>
11. Офіційний сайт Deutsche Bank [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.deutsche-bank.de/pk.html>

12. Офіційний сайт Citibank [Електронний ресурс]. – Режим доступу: Citibank <https://www.citi.com/>
13. Депозитна політика банків та інструменти її реалізації / С. М. Еш, В. М. Ляховецька // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент. - 2016. - Вип. 17. - С. 135-138. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_eim_2016_17_29
14. Дребот Н.П. Стратегія банківської установи на ринку депозитних послуг / Н.П. Дребот, О.Р. Галько // Регіональна економіка. – 2008. – № 4. – С. 125–132
15. Колодяжна Т.В., Бакуменко Т.О : наукова стаття «ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ ДЕПОЗИТНИХ ОПЕРАЦІЙ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ» 2018, 4 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/22-2018/151.pdf>
16. Малахова О.Л., Іващук О.О ДІЄВІСТЬ ІНСТРУМЕНТІВ МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ: ВІТЧИЗНЯНІ РЕАЛІЇ ТА СВІТОВИЙ ДОСВІД// Тернопільський національний економічний університет. – 2017. – 951-958с
17. Наумова М. В. ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ДЕПОЗИТНУ ПОЛІТИКУ БАНКУ//Харківський Національний Економічний Університет Імені Семена Кузнеця// - 2017 – 124 с
18. Волкова, Н.І. Удосконалення управління залученими депозитними ресурсами банку / Н.І. Волкова // Економіка та організація управління: зб. наук. пр. - Вінниця: Донецьк. нац. ун-т, 2016. - № 1 (21). - С. 53 - 59.
19. Версаль Н.І. Особливості формування депозитних ресурсів банками України / Н.І. Версаль // Фінанси України. – 2009. – №12. – С. 89-95
20. Управління залученням банківських ресурсів з депозитних джерел [текст] : монографія [Ярошенко С. П., Сало І. В., Крухмаль О. В., Кобичева О. С.]. – Суми : Університетська книга, 2011. – 105 с.
21. Офіційний сайт Мінфіну [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://minfin.com.ua/>
22. Офіційний сайт журналу Forinsurer [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://forinsurer.com/>

23. Шептуха О.М., Маркарян А.А УПРАВЛІННЯ ЗАЛУЧЕННЯМ РЕСУРСІВ БАНКУ З ДЕПОЗИТНИХ ДЖЕРЕЛ// Харківський національний університет будівництва та архітектури/ - 2017.- 780-783 с
24. Україна, Верховна Рада України. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб. Закон України, № 4452-VI, 23 лютого 2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4452-17>
25. Україна, Президент України. Про заходи щодо захисту прав фізичних осіб - вкладників комерційних банків України. Указ Президента України. №996/98, 10 вересня 1998. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996/98#Text>
26. Україна, Національний банк України. Про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами. Постанова Національного банку України, № 516, 3 груд. 2003. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1256-03#Text>
27. Антонюк О.В., Квасницька Р.С. Шляхи підвищення ефективності депозитної політики банку. Фінансові аспекти розвитку економіки України: теорія, методологія, практика: зб. наук.праць. Хмельницький : ХНУ. 2020. С.26- 28.
28. Бартош О.М. Депозитна політика банку та основні етапи її формування. Вісник Університету банківської справи національного банку України. 2009. № 3. С. 98–101
29. Емець В.А. Характеристика депозитної політики банків України на сучасному етапі . Управління розвитком. 2013. № 13. С. 79–81
30. Квасницька Р., Возна С. Управління залученням ресурсів банків з депозитних джерел. Аспекти прогнозування економічного та соціального розвитку країн. Збірник наукових праць з актуальних проблем економічних наук. Наук. орг-ція «Перспектива». Дніпропетровськ: Видавничий дім «Гельветика». 2013. Ч. 1. С. 67-72
31. Макаренко Ю. П., Сагач Т.О. Проблеми формування депозитного портфеля банків в умовах нестабільності депозитної бази та шляхи їх вирішення. Інвестиції: практика та досвід- 2016. - С. 15–18.
32. Макаренко Ю. П., Хацько В. В. Оцінка управління депозитним портфелем комерційного банку на прикладі АТ «ОТП банк». Інвестиції : практика та досвід.- 2021.- С. 39–45.

33. Антонюк О. В., Квасницька Р. С. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕПОЗИТНОЇ ПОЛІТИКИ БАНКУ// Хмельницький національний університет, м. Хмельницький/ - 2020. – с 26-28
34. Офіційний сайт банку JPMorgan Chase [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<https://www.jpmorganchase.com/>
35. Ігор Грубінка, Яна Лященко ФОРМУВАННЯ ДЕПОЗИТНОЇ СТАВКИ БАНКУ// ВСП «Мукачівський фаховий коледж НУБіП України», м. Мукачєво// - 2022. – с 169-170
36. ОЛЕКСАНДР ВАЛЬЧИШЕН Уоррен Баффет та економісти/ - 2020. - URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2020/06/16/661724/>
37. Офіційний сайт Приватбанку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://privatbank.ua/>
38. Офіційний сайт Ощадбанку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.oschadbank.ua/>
39. Офіційний сайт Таскомбанку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://tascombank.ua/>
40. Офіційний сайт банку ПУМБ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.pumb.ua/>
41. Офіційний сайт Універсал банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.universalbank.com.ua/>

ДОДАТКИ

Окремий звіт про прибутки і збитки та інші сукупні доходи за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року

(у тисячах українських гривень)

	Примітки	2020	2019
Процентні доходи	4, 24	4,962,915	5,092,574
Процентні витрати	4, 24	(1,386,122)	(1,653,327)
Чистий процентний дохід до формування резерву під очікувані кредитні збитки за активами, за якими нараховуються проценти	4	3,576,793	3,439,247
Комісійні доходи	6, 24	1,684,106	1,696,120
Комісійні витрати	6, 24	(506,572)	(393,261)
Чистий прибуток від операцій з іноземною валютою та банківськими металами	24	295,785	258,222
Чистий прибуток від операцій з похідними фінансовими інструментами	24	89,887	81,431
Чистий прибуток від інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		79,306	43,502
Чистий збиток від модифікації фінансових активів		(18,917)	(12,884)
Формування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків за активами, за якими нараховуються проценти	5, 24	(836,210)	(145,694)
Формування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків за іншими операціями		(202,707)	(46,447)
Інші доходи	24	104,883	162,643
Чистий непроцентний дохід		689,561	1,643,632
Операційний дохід		4,266,354	5,082,879
Операційні витрати	7, 24	(2,147,005)	(1,988,513)
Прибуток до оподаткування		2,119,349	3,094,366
Витрати з податку на прибуток	8	(385,627)	(557,610)
Чистий прибуток за рік		1,733,722	2,536,756
Інші сукупні доходи/(збитки)			
Статті, які в подальшому можуть бути рекласифіковані до складу прибутків або збитків:			
Зміна справедливої вартості інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		63,364	(17,087)
Інші сукупні доходи/(збитки)		63,364	(17,087)
ВСЬОГО СУКУПНИХ ПРИБУТКІВ ЗА РІК		1,797,086	2,519,669
Прибуток на акцію			
Середньозважена кількість простих акцій в обігу		499,238	499,238
Базисний та розбавлений прибуток на акцію, в українських гривнях		3,473	5,081

Затверджено до випуску керівництвом АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК» та підписано від його імені:

Володимир Мудрий
 Голова Правління
 29 березня 2021 року

Наталія Дюба
 Головний бухгалтер
 29 березня 2021 року

Примітки, надані на сторінках 13-77, є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності.

Окремий звіт про фінансовий стан станом на 31 грудня 2020 року

(у тисячах українських гривень)

	Примітки	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
АКТИВИ			
Грошові кошти та рахунки у Національному банку України	9	3,510,420	3,139,593
Кошти в банках	10, 24	13,628,078	4,308,470
Кредити клієнтам	11, 24	27,638,193	25,311,393
Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	12	6,602,257	3,612,465
Інвестиції, що оцінюються за амортизованою собівартістю	13	5,901,418	7,212,296
Інвестиції в дочірню компанію	14	139,143	139,143
Основні засоби та нематеріальні активи	15	734,358	568,882
Активи з права користування	16	446,685	191,858
Поточні активи з податку на прибуток		90	64
Відстрочені активи з податку на прибуток	8	76,544	38,747
Інвестиційна нерухомість		27,857	28,152
Інші активи	17, 24	219,864	230,260
ВСЬОГО АКТИВІВ		58,924,907	44,781,323
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків та інших фінансових установ	18, 24	399	567,801
Рахунки клієнтів	19, 24	47,838,522	35,401,926
Орендні зобов'язання	20	450,684	174,425
Поточні зобов'язання з податку на прибуток		81,304	84,827
Інші зобов'язання	21, 24	982,437	777,869
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		49,353,346	37,006,848
КАПІТАЛ			
Акціонерний капітал	22	6,186,023	6,186,023
Емісійний дохід	22	405,075	405,075
Інший додатковий капітал	22	1,236,294	1,236,294
Резерв переоцінки інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		113,960	50,596
Нерозподілений прибуток/(накопичений дефіцит)		1,630,209	(103,513)
ВСЬОГО КАПІТАЛУ		9,571,561	7,774,475
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА КАПІТАЛУ		58,924,907	44,781,323

Затверджено до випуску керівництвом АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК» та підписано від його імені:

 Володимир Мудрий Голова Правління 29 березня 2021 року		 Наталія Дюба Головний бухгалтер 29 березня 2021 року
--	---	--

Примітки, надані на сторінках 13-77, є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності.

Акціонерне товариство «ОТП БАНК»

Окремий звіт про фінансовий стан

станом на 31 грудня 2021 року

(у тисячах українських гривень)

	Примітки	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року (як реклаसифіковано)	31 грудня 2019 року (як рекласифіковано)
АКТИВИ				
Грошові кошти та їх еквіваленти	4	3,870,163	3,510,420	3,139,593
Кредити та аванси банкам	5	9,129,391	13,628,078	4,308,470
Кредити та аванси клієнтам	6	40,460,458	27,638,193	25,311,393
Інвестиції в цінні папери	7	14,627,919	12,503,675	10,824,761
Похідні фінансові активи		8,376	10,561	454
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства	8	139,143	139,143	139,143
Інвестиційна нерухомість		26,075	27,857	28,152
Поточні податкові активи		110	90	64
Відстрочені податкові активи	16	68,847	76,544	38,747
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	9	344,801	358,631	196,461
Основні засоби	9	948,483	822,412	564,279
Інші фінансові активи	10	118,981	98,434	152,745
Інші нефінансові активи	10	76,697	110,869	77,061
Загальна сума активів		69,819,444	58,924,907	44,781,323
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Кошти банків		1,225	132	189,668
Кошти клієнтів	11	57,064,997	47,838,522	35,401,926
Похідні фінансові зобов'язання		4	844	3,447
Інші залучені кошти		176	267	378,133
Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії		298,908	279,484	83,939
Інші фінансові зобов'язання	12	1,106,276	1,043,519	767,140
Інші нефінансові зобов'язання	12	137,788	109,274	97,768
Поточні зобов'язання з податку на прибуток		149,689	81,304	84,827
Загальна сума зобов'язань		58,759,063	49,353,346	37,006,848
КАПІТАЛ				
Статутний капітал	22	6,186,023	6,186,023	6,186,023
Нерозподілений прибуток		3,175,320	1,630,209	(103,513)
Емісійний дохід	22	405,075	405,075	405,075
Результат від операцій з акціонером	22	1,236,294	1,236,294	1,236,294
Інші резерви		57,669	113,960	50,596
Загальна сума власного капіталу		11,060,381	9,571,561	7,774,475
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		69,819,444	58,924,907	44,781,323

Затверджено до випуску керівництвом АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК» та підписано від його імені:

Володимир Мудрий
Голова Правління

17 серпня 2022 року

Наталія Дюба
Головний бухгалтер

17 серпня 2022 року

Акціонерне товариство «ОТП БАНК»

Окремий звіт про прибуток або збиток
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

	Примітки	2021	2020 (як рекласифіковано)
		За наростаючим підсумком із початку року до дати звітності	За наростаючим підсумком із початку року до дати звітності
Процентні доходи, у т.ч.:	13	5,770,296	4,962,915
Процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка	13	5,740,629	4,943,088
Інші процентні доходи	13	29,667	19,827
Процентні витрати	13	(1,129,067)	(1,409,227)
Чистий процентний дохід (Чисті процентні витрати)	13	4,641,229	3,553,688
Комісійні доходи	14	1,989,949	1,684,106
Комісійні витрати	14	(700,725)	(567,220)
Інші доходи		102,884	104,883
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток		231,419	(402,922)
Чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		183,338	79,306
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою		301,288	692,833
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти		(202,227)	95,761
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	15	(789,663)	(1,030,570)
Інші витрати	16	(118,864)	(75,384)
Інші прибутки (збитки)		(13,340)	(18,917)
Витрати на виплати працівникам	16	(1,328,609)	(1,144,668)
Амортизаційні витрати	16	(316,322)	(238,128)
Інші адміністративні та операційні витрати	16	(629,626)	(613,419)
Прибуток (збиток) до оподаткування		3,350,731	2,119,349
Витрати на сплату податку (доходи від повернення податку)	17	(605,620)	(385,627)
Прибуток (збиток) за рік		2,745,111	1,733,722
Прибуток на акцію			
Середньозважена кількість простих акцій в обігу		499,238	499,238
Базисний та розбавлений прибуток на акцію, в українських гривнях		5,499	3,473

Затверджено до випуску керівництвом АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК» та підписано від його імені:

Володимир Мудрик
Голова Правління

17 серпня 2022 року

Наталія Дюба
Головний бухгалтер

17 серпня 2022 року

Примітки, надані на сторінках 8-112, є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності.

Акціонерне товариство «ОТП БАНК»

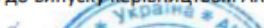
Окремий звіт про фінансовий стан

станом на 31 грудня 2022 року

(у тисячах українських гривень)

	Примітки	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	4	4,749,260	3,870,163
Кредити та аванси банкам	5	21,720,592	9,129,391
Кредити та аванси клієнтам	6	29,892,900	40,460,458
Інвестиції в цінні папери	7	32,852,589	14,627,919
Похідні фінансові активи		3,246	8,376
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства	8	139,143	139,143
Інвестиційна нерухомість		24,634	26,075
Поточні податкові активи		5	110
Відстрочені податкові активи	16	65,407	68,847
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	9	362,306	344,801
Основні засоби	9	802,462	948,483
Інші фінансові активи	10	330,426	118,981
Інші нефінансові активи	10	62,568	76,697
Загальна сума активів		91,005,538	69,819,444
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків		231	1,225
Кошти клієнтів	11	77,736,460	57,064,997
Похідні фінансові зобов'язання		9,233	4
Інші залучені кошти		159	176
Забезпечення:			
Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії	24	301,643	298,908
Інші фінансові зобов'язання	12	1,070,480	1,106,276
Інші нефінансові зобов'язання	12	137,164	137,788
Поточні зобов'язання з податку на прибуток		119,500	149,689
Загальна сума зобов'язань		79,374,870	58,759,063
КАПІТАЛ			
Статутний капітал	22	6,186,023	6,186,023
Нерозподілений прибуток		3,772,426	3,175,320
Емісійний дохід	22	405,075	405,075
Результат від операцій з акціонером	22	1,236,294	1,236,294
Інші резерви		30,850	57,669
Загальна сума власного капіталу		11,630,668	11,060,381
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		91,005,538	69,819,444

Затверджено до випуску керівництвом АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК» та підписано від його імені:

Акціонерне товариство «ОТП БАНК»

Окремий звіт про прибуток або збиток
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

	Примітки	2022	2021
		За наростаючим підсумком із початку року до дати звітності	За наростаючим підсумком із початку року до дати звітності
Процентні доходи, у т.ч.:	13	8,787,828	5,770,296
Процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка	13	8,774,395	5,740,629
Інші процентні доходи	13	13,433	29,667
Процентні витрати	13	(1,981,446)	(1,129,067)
Чистий процентний дохід (Чисті процентні витрати)	13	6,806,382	4,641,229
Комісійні доходи	14	1,785,441	1,989,949
Комісійні витрати	14	(663,787)	(700,725)
Інші доходи		128,973	102,884
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток		100,893	231,419
Чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		(7,847)	183,338
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою		713,690	301,288
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти		70,226	(202,227)
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	15	(5,658,273)	(789,663)
Інші витрати	16	(134,244)	(118,864)
Інші прибутки (збитки), у т.ч.:		(100,474)	(13,340)
- Збиток від модифікації фінансових активів		(100,254)	(11,209)
Витрати на виплати працівникам	16	(1,408,154)	(1,328,609)
Амортизаційні витрати	16	(341,116)	(316,322)
Інші адміністративні та операційні витрати	16	(565,299)	(629,626)
Прибуток (збиток) до оподаткування		726,411	3,350,731
Витрати на сплату податку (доходи від повернення податку)	17	(129,305)	(605,620)
Прибуток (збиток) за рік		597,106	2,745,111
Прибуток на акцію			
Середньозважена кількість простих акцій в обігу		499,238	499,238
Базисний та розбавлений прибуток на акцію, в українських гривнях		1,196	5,499

Затверджено до випуску керівництвом АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК» та підписано від його імені:

		
Володимир Мудрий Голова Правління		Наталія Дюба Головний бухгалтер
26 квітня 2023 року		26 квітня 2023 року

Примітки, надані на сторінках 08-106, є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності.